

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

IDUN

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

N:r 38 (821).

LÖRDAGEN DEN 20 SEPTEMBER 1902.

15:DE ÅRG.

PRENUMERATIONSPRIS PR ÅR: IDUN KR. 6:— IDUNS PRAKTUPPLAGA » 8:— IDUNS MODETIDN. MED PL. » 5:— IDUNS MODETIDN. UTAN PL. » 3:—	UTGIFNINGSTID: HVARJE LÖRDAG. LÖSNUMMERPRIS: 10 ÖRE.	REDAKTÖR OCH UTGIFVARE: FRITHIOF HELLBERG TRÄFFAS SÄKRAST KL. 2—3. REDAKTIONSSSEKR.: JOHAN NORDLING.	BYRÅ: 17 BRYGGAREGATAN 17. REDAKTIONEN KL. 10—4 EXPEDITIONEN KL. 9—5. ALLM. TEL. 61 47. RIKS 16 46.	KOMMISSIONÄRER ANTAGAS ÖFVER HELA LANDET PÅ ALL- DELES SÄRSKILDT FÖRMÅNL. VILLKOR. STOCKHOLM IDUNS KUNGL. HOFBOKTRYCKERI.
--	--	--	---	---

SARAH BERNHARDT. OTTO, PARIS, FOTO.

SARAH BERNHARDT HEMMA HOS SIG. EN INTERVIEW MED VÅR VÄNTADE GÄST.

Paris den 10 sept. 1902.

DET VAR utan några egentliga förhoppningar att mitt försök skulle krönas med framgång, som jag för ett par dagar sedan sände madame Bernhardt en biljett med anhållan, att hon skulle tillställa ett mitt besök, innan hon begaf sig ut på sin, Schweiz—Tyskland och de skandinaviska länderna omfattande turné.

Jag visste väl, att hon dagen förut återkommit från Normandie, där hon tillbragt ett par månader, och att hon redan om ett par

dagar skulle anträda sin resa.
Med den oss tidningsmän lika karaktäristiska som tyvärr nödvändiga tilltagsenheten — jag begagnar här ett mildt uttryck — ansåg jag dock saken värd ett försök.
Stor blef därför min tillfredsställelse, när jag redan samma dag erhöll »un petit bleu» (rörpost-bref) hvori hon underrättade, att hon följande dag kl. 11 skulle »ha nöjet» emottaga mig.
Det är ett godt stycke väg mellan *Place du Châtelet* och *Place de Wagram*! Vid den förra ligger Théâtre de Sarah Bernhardt, vid den senare har den stora tragediennen sitt hem. Men här i Paris spela öfver hufvud taget afstånden en så underordnad roll, helst om man som m:me B. förfogar öfver eget stall.
N:r 56 bvd Péreire är ett litet vackert hotell i style Louis XIII. Det skulle göra sig utmärkt, om det låge litet mera fritt, inramadt mellan några träd eller ett par häckar. Nu däremot verkar det nästan ängsligt, inklämdt mellan ett par stenkolossar af sex våningars höjd. Madame B:s hotell äger blott två våningar med en fasad af endast fyra fönster. Öfver detsamma höja sig hotande de båda grannhusens, i rött hållna, brandmurar. Man kommer nästan osökt att tänka på ett kolibrinäste mellan ett par storkben! Läget är i sig själf ganska originelt, alldeles på gränsen mellan det eleganta Paris och »Banlieuen». På ena sidan Place de Wagram med sina vackra lummiga avenyer och boulevarder, sina ståtliga hotell och den distinguerade allmänhet som trafikerar denna trakt; på den andra däremot endast fallfärdiga ruckel, stembrott och »fortifikationerna» med sina »rôdeurer» och »pierreuser». Här om någonstans kan man tala om att »ytterligheterna vidröra hvarandra», och kanske är det just denna omständighet som förmått den nästan lika excen-

triska som talangfulla skådespelerskan att slå sig ner här?

Jag behöfver ej säga att jag noga iakttog den utsatta tiden. Vid ett möte sådant som detta får ingen »akademisk kvart» komma i fråga!

Hotellet föreföll vid min ankomst öde och obebodt. Persiennerna tillstängda, och tjocka ridåer för fönstren. Den enda lefvande varelse jag kunde upptäcka, var en stor hvit, rödbröstad kakadu, som satt bunden vid balkongbarriären.

Men var det tyst och stilla utanför, så var det där inne i hotellet så mycket lifvigare. Ute i den rymliga förhallen en barrikad af väldiga koffertar. En mängd manliga och kvinnliga tjänsteandar äro ifrigt sysselsatta med att packa andra.

Vi lämna vårt kort till en »valet de chamb'», och medan vi afvakta hans återkomst, slå vi oss i språk med »stufveriförmannen».

»Ah, det här är ingenting att tala om, endast madames privata garderob. All »rekvisita» hafva vi där borta vid Châtelet. Monsieur skulle ha sett den träng vi förde med oss på vår amerikanska resa för tvänne år sedan!»

Nu kom betjänten åter. Han förde oss in i en stor sal, där han bad oss vänta. Madame, upptagen med ett par sömmerskor, skulle genast komma.

Det var ej ett vanligt boningsrum jag kommit in uti, det var snarare en museisal, påminnande om en af dem i Hôtel de Cluny. Men det verkade äfven af kyrka, med sina altarlika anordningar i samtliga hörn, med sin egendomliga, sparsamma dager, som silade genom ett stort med målningar försedt takfönster, ökad med några elektriska lågor ur olikfärgade kupor. En säregen, men ingalunda obehaglig doft af någon rökelse samt en temperatur som i en krypta gjorde denna likhet ännu mera frappant.

Först hade jag litet svårt att urskilja de olika föremålen.

Jag vill ej inlåta mig på att i detalj söka skildra, huru detta rum var inredt, endast några korta upplysningar. Den mest raffinerade lyx i förening med den mest fulländade smak med tillsats af en viss artistisk nonchalans! Hvar enda möbel, hvar enda sak var här ett konstföremål af värde.

Golfvet var täckt med 10 stycken björnhudar, 5 af isbjörn, 5 af landt björn. Ingen liten yta således. Naturligtvis sutto hufvud och tassar kvar, utmärkt naturtroget monterade. Midt på golfvet en stor »ottoman» med sina svällande brokiga sidenkuddar under en japansk baldakin. Vid sidan af denna ett par

rökbord med en massa rökutensilier, Så ett par »puffar», öfvertäckta med panterhudar. För öfrigt upptogs golvet af en mängd statyer i brons och marmor, väldiga urnor, stora bäcken af tenn och silfver, blombord m. m.

Väggarna voro fullhängda med vapen, kyraser, hjälmar, hjort- och älgkronor. Taflor funnos ock, men endast ett fåtal. Utefter väggarna hyllor och montrar med skulpturarbeten i brons, marmor och elfenben; konstverk i keramik och mosaik, i sèvres och kristall. Vackra prof på etsning och damaskering. Ja, det var ett fullständigt konstmuseum, där ingen konststart var orepresenterad.

Det var ej lätt att röra sig mellan alla dessa olikartade föremål, och jag kände mig riktigt lycklig, när jag till sist fann en stol, på hvilken jag kunde slå mig ner.

I mitt mera praktiskt än estetiskt anlagda sinne gjorde jag för mig själf den anmärkningen. »det måtte ej vara lätt att dammtorka i ett sådant här rum!» Att trifvas tror jag ej heller att mången skulle göra. Detta tyckes emellertid madame B. göra, ty här lär hon tillbringa hela sin dag.

Men jag skulle tala litet om taflorna. Alla dessa voro af den framstående mästaren G. Clairin, och som det tycktes presenter till madame B. De hafva samtliga varit utställda å Parissalongen. Bland dessa dukar var det två, som slogo mera än på mig. Den ena ett porträtt af madame B. som »Ofelia». Denna duk förskrifver sig antagligen en 30 å 40 år tillbaka i tiden.

Jag har aldrig hört att konstnärinnan återgifvit denna roll, men det tyckes så. Glömde att fråga henne härom, som jag tänkt. Ofelia och nu Hamlet, det är sannerligen en dubbling af roller, som man ej gärna skulle kunna tro möjlig!

Den andra duken var ett porträtt af Maurice Bernhardt, sonen, enda barnet, vid 8 års ålder. Taflan, som lär ha belönats med »stora medaljen», ser man ofta i reproduktioner. Aldrig tror jag att jag sett så älskligt barnansikte, som detta är.

Jag kom emellertid att erinra mig alla de berättelser, jag hört om modern och denne son, nu en typisk »Gogo» och odåga. Om alla den förras uppoffringar, allt den senares lättsinne. Det är inga småsummor han kostat sin mor, och det antages allmänt att till följd häraf madame B. ej skall hafva något kvar af de tvänne millioner, hvilka hon i slutet af 80-talet skall hafva varit ägare till. Härmed må nu vara huru som helst, men nog är det att antaga, att det ej är uteslutande af kärlek till sin konst som Sarah Bernhardt ännu utöfvar densamma. Men på sätt och vis står nutiden i tacksamhetsskuld till sonen, ty utan honom hade kanske modern för länge sedan lämnat scenen och vi gått miste om hennes senaste konstskapelser! Ännu alltjämt är hon lika fästad vid sin son.

Ett stort skåp här ute i salongen upptages endast af saker från sonens barndom. En retrospektiv utställning, hvars första nummer utgöres af »la layette» (barnets första lindekläder).

Under det att jag sitter försänkt i dessa djupsinniga funderingar, öppnas en sidodörr. Jag reser mig och in kommer den hvita papegojan! Hon placerar sig alldeles bredvid mig. Hon säger ingenting, men fixerar mig på det mest inpertinenta sätt. När hon så på köpet börjar hvissla, falskare än jag hittills hört någon annan, är det ej långt ifrån, att jag känner ett begär att tysta henne. Lyckligtvis öppnas dörren ännu en gång, och nu är det verkligen husets härskarinnas som nalkas.

Det var ej den Sarah Bernhardt, som jag

tänkt mig! Jag hade alltid föreställt mig henne som en liten, späd kvinna, snarare mörk än blond, smidig i sina rörelser samt med något nervöst öfveransträngt i sitt sätt.

Nej, sådan var ej alls den kvinna, som nu stod inför mig. En lång, kraftigt byggd gestalt, med bestämda, tämligen grofva drag. En något för stor mun med vackra tänder. Ett rikt, rödt hår, för tillfället ej öfver sig väl uppsatt. Toaletten, tämligen vårdslösad för öfrigt, utgjordes af klädning af något hvitt tyg, en pälskrage af hvitt skinn, fullkomligt motiverad, ty det var kallt därinne.

Hon var ej skön, det komma vi öfverens om. Det enda, som verkligen var vackert, voro ögonen, djupa blå.

En som ej kände henne, skulle omöjligt taga henne för äldre än 45 år. Hyn var naturligtvis grå och grof som hos alla, hvilka använda smink. Som jag såg henne, var hon emellertid ej alls »bedagad». Utseendet var friskt, sättet hurtigt.

Hon tog i handen som en karl och bad om ursäkt att hon låtit mig vänta. »Men en akttris, som profvar en klädning är oberäknelig i fråga om att passa tid!»

Jag svarade, att det var jag, som hade att bedja om öfverseende, som djärfts insistera på ett besök. Hvad det beträffade att jag fått vänta, så i ett väntrum sådant som detta, kom man ej att tänka på tiden.

Så slogo vi oss ner och m:me B. började. »Jag vill endast säga er, min herre, att under dessa dagar äro mina dörrar obevekligt stängda för herrar journalister, det var endast på grund af er nationalitet, som jag gjort ett undantag för er. Jag är nämligen förtjust i Sverige och allt hvad svenskar heter.»

Sedan jag uttryckt min tillfredsställelse öfver att höra detta hennes omdöme, tillade jag att min tacksamhet skulle blifva ännu större, om hon ville utsträcka portförbudet äfven för dem af mina landsmän, som möjligen kunde komma i samma ärende som jag.

»Ah, ni tidningsmän, ni äro ej en smula bättre än vi artister» — svarade hon skratande — »alltid la mème jalousie de metier, men jag lofvar er, att denna er önskan skall strängt följas. Men huru var det er tidning hette? Jo, Idun! Qu'est ce que veut dire ça Idun?»

Jag hade med flit stoppat på mig ett nummer af tidningen för att visa henne. Framtagande detta, pekade jag på titelvignetten och beredde mig just till en lärd utläggning af Iduns innebörd, då m:me B. afbröt mig med ett:

»Ah, Idun c'est une marchande de quat' saisons, alors?»

»Nej, madame, Idun är ingen marchande, utan en gudinna, för resten för hon bara äpplen på lager!»

Som det tycktes hörde hon med intresse på min förklaring, för att, när jag slutat, invända:

»Men jag trodde, att ni voro kristna där borta i Sverige, och så hör jag att ni ännu tro på gudinnor?»

»Det är sant, madame, vi äro i allmänhet goda kristna, men detta har ej hindrat oss ifrån att bevara tron på några af våra gamla gudomligheter, bland hvilka Idun är en. Så skeptiskt anlagd man än är, kan man dock ej tvifva på hennes tillvaro. Eller hvad säger ni själf, madame?» (Jag tar upp ett par fotografier ur min plånbok.)

»Se här, ett porträtt af en viss m:elle Marguerithe Gauthier (hjältinnan i Kameliadamen) sådan jag såg henne i Stockholm för 20 år sedan, här ett annat af samma dam taget här i Paris för några få månader sedan. Jag

tror det skall vara svårt att afgöra, hvilket af dessa båda kort är det äldsta. Ja, jag går så långt att jag påstår, det de flesta skola taga miste, ty m:elle Gauthier ser onekligen kryare och yngre ut på det sista, måhända beroende på de stora framsteg läkarekonsten gjort under de sista åren, särskildt vid behandlingen af tuberkulos, af hvilken sjukdom den stackars flickan är angripen! Huru vill ni förklara detta enastående förhållande annat än som en följd af ett af Iduns äpplen?»

Med stort intresse betraktade m:me B. de båda korten, det äldre ett sådant där dåligt godtköpskort af någon okänd artist, det senare ett charmant kort utgånet från Nadar.

»Är det verkligen hela 20 år sedan jag besökte Stockholm,» frågade hon till sist.

»Ej fullt exakt, madame, ty det var år 1883, på våren vill jag minnas. Men här sitter jag och pratar, detta var dock ej meningen, och jag fruktar att Iduns läsare bli föga belättna härmed. Världigas nu själf, madame, yttra er litet!»

»De quoi, alors?»

»Jo, om Stockholm t. ex., om de intryck ni ännu har i behåll från ert förra besök där.»

»Jag har redan sagt, att jag är förtjust i svenskarne, eller rättare sagdt stockholmarne, ty jag lär väl ej känna några andra. Aldrig har jag spelat för en publik, som, föreföll det mig, med ett sådant intresse följt mitt spel. Man satt så tyst och stilla alldeles som i en kyrka. Det var något annat än parisarne med sitt buller och bråk, sina applåder inför öppen ridå eller sina hvisslingar (sådant händer ock!). Men säg mig en sak, förstår man franska språket så allmänt där hemma hos er, som man har anledning förmoda af de fulla hus, för hvilka jag spelade? Vi skola dock komma ihåg att Stockholm är en jämförelsevis liten stad!»

Detta var verkligen en litet kitslig fråga att besvara. Jag upplyste emellertid, att franska språket var tämligen allmänt känt där hemma.

»Hvad nu er, madame, beträffar, så är det tämligen likgiltigt, om man hör och förstår allt hvad ni säger, det är alldeles tillräckligt att se er spela!»

»Häruti har ni orätt, min herre, man måste både höra och förstå. Annars blir det ju bara en pantomim, en konststart som enligt mitt tycke i värde står föga öfver marionett- och guignolprestationerna!»

Och Stockholm sedan, en sådan charmant stad. En sådan luft, en sådan himmel, ett sådant vatten. Och de härliga ljusa nätterna! Jag ville aldrig gå och lägga mig! Särskildt erinrar jag mig en kväll, då jag var inbjuden till en lustfärd i skärgården. En sådan härlig hemfärd på båt! Vi hade med oss ett 50-tal af edra studentsångare, hvilka läto sång följa

Hårets affallande. En läkare som sedan flera år i Stockholm behandlat speciellt hudsjukdomar, skriver följande: »Af alla i handeln förekommande medel, afsedda för behandling af de parasitära hudsjukdomar (seborrhé, mjäll o. d.) på hvilka hårets affallande i de flesta fall beror, känner jag intet, som vid anställda prof visat sig så verksamt och i så hög grad förtjänar användas som *Azymolstimulus* — .» Vid London-utställningen 1899 erhöi F. Pauli's *Azymolstimulus* guldmedalj såsom det bästa hårvatten.

Ett godt råd. Använd alltid för munnens och tändernas vård F. Pauli's *AZYMOL*. Mot smitta, för sårbehandling, ekzem, finnar, reformar, hudrodnader är *Azymol* det verksammaste. Framstående läkares intyg medfölja hvarje flaska *Azymol*.

SOMATOSE

Erkändt bästa krafthöjningsmedel.

Ökar aptiten i hög grad. Erhålles på apotek.

på sång under hela vägen. Aldrig skall jag glömma den natten!

På den turné jag nu tänker starta, är det ingen stad hvars besökande egentligen skänker mig något nöje mera än just Stockholm, och på ingen publik önskar jag så gärna slå an som på dess. Det kan ni gärna säga edra landsmän.

Önskar ni några närmare detaljer beträffande min turné, så får ni vända er till min intendent. Jag har ej reda på någonting. Vet blott, att vi i morgon afgå för »provin-sen», där vi komma att uppehålla oss hela denna månad. Därefter tror jag, att vi komma att besöka Schweiz, hvarifrån vi gå till Köpenhamn och Stockholm. Norge tror jag ej vi komma att besöka, ej heller Tyskland, hvilket tidningarna där tyckas taga alldeles för afgjort. I slutet af oktober måste jag vara hemma här, då repetitionerna vid min teater börja. Denna öppnas den 15 november med *Andromaque*.

Men nu skall ni till sist säga mig, i hvilka pjäser ni sett mig och i hvilken ni tycker jag varit bäst?»

Madame B. fann det märkvärdigt att »l'Aiglon» ej vidare tilltalat mig. Gråtscenen i »Theodora» hade varit den, som mest slagit an på mig.

Bäst som madame B. höll på med en intressant utläggning af Justiniani gemåls karaktär, höra vi från ett mörkt hörn af rummet en ilsken stämma: »Coco a faim!»

Det var papegojan, som på ett fint sätt ville gifva till känna, att det var tid för mig att bryta upp. Jag tittade på klockan och såg, att mitt besök redan räckt öfver en timme.

En timmes intervju med Sarah Bernhardt dagen innan hon skall ut på långtur, det torde vara ett rekord, som hittills ej slagits!

När därför madame B. svarade på Cocos ännu en gång upprepade vädjan: »Jo, det är tid för Coco att déjeunera», reste jag mig med ett: »och för hans härskarinna också, misstänker jag!»

»Kanske vi träffas i Stockholm,» frågade hon just som jag stod i begrepp att gå.

»Nej, tyvärr, madame, måste jag nog stanna här, men om 20 år, när ni åter rustar er för er polarexpedition, då har ni mig här igen!»

»Au revoir alors, monsieur!»

*

Det kändes riktigt skönt att få komma ut i värmen och ljuset, ty vi hade för ovanlighetens skull en riktig sommardag, den femte under säsongen (jag har gjort noggranna anteckningar i almanackan)! — Jag slog in på *avenue de la grande Armée*, liflig som vanligt denna tid på dagen, då man återvänder från morgonpromenaden i skogen. Då jag kommit upp i jämnhöjd med n:r 76, f. d. Humbertska hotellet, passerade mig Shahan på väg hem till sitt hotell.

Det är öfver en månad nu, som han uppehåller sig här, och ännu lär han ej fundera på hemfärd. Det var emellertid första gången jag såg honom under hans nuvarande Parisvistelse.

»Konungarnes konung» såg mycket förnöjd ut, men så hade han ock dagen förut fått »Gyl-lene skinnets orden»! Det var ej utan, att jag hade små funderingar att efter som jag var ute på »krigsstigen» göra ett besök hos honom i Palace Hôtel. Han skall emellertid vara ytterst svår att få träffa, men han torde dock ej gå säker för eder korrespondent

EDVARD STJERNSTRÖM.

ETT KÄRLEKSKVAD.

AF FRÖJD deras kinder glödde
den dag de drogo åstad,
och för hennes fötter strödde
han månet ett kärlekskvad.

Men snart han saktade gångarn
och lämnade drömmens värld.
Det blef en stridsman af sångarn,
af lutan ett uddhvasst svärd.

Han stred mot dem, som förtrycka,
och tog sig de ringa an.
Då log hans maka af lycka
mot kämpande riddersman.

Men lycka i smärta vändes
och hastigt flyr årens tåg.
En underlig längtan tändes
i djupet af makans håg.

De voro ju ännu unga
och kärleken lika varm,
dock sångarn hört upp att sjunga
och nu var på visor arm.

Hon såg, att en man han blifvit,
som redligt fyllde sin plikt,
dock tusen kyssar hon gifvit
för endast en kärleksdikt.

Det var, som hade de båda
hvarandra så väl förstätt;
hans blickar de tycktes råda
den längtande: »vänta blott!»

Till sist var arbetet färdigt
och ute var väntans tid;
ett diktverk, en tänkare värdigt,
det var, han ägnat sin id.

Hans hand under natters vaka
med sanningen fyllt hvart blad,
men gäckad sörjde hans maka,
som drömt om ett kärlekskvad.

EMIL LINDERS.

UR KRISTIANIAS DAGSKRÖNIKA.

DEN NORSKA HUFVUDSTADEN har under denna månad varit samlingsplatsen för en mängd lärde från olika delar af världen, som sammankommit för att högtidlighålla minnet af en norrman, hvilken inom ramen af ett knappt tillmätt jordeliv hann visa styrkan af sitt snille på den matematiska vetenskapens outtömliga forskningsfält.

Denne personlighet var matematikern Nils Henrik Abel, hvilken, född 1802 i Findö prästgård i Kristiansands stift, redan vid 26 års ålder vid universitetet i Kristiania upprätthöll den matematiska professuren under professor Hansteens vetenskapliga resa till Sibirien. Abel dog 1829, men resultatet af hans snillrika forskningar förelåg då i ett antal afhandlingar, som genom ett af norska stortinget 1874 beviljad frikostigt anslag blefvo utgifna i en samlad upplaga.

Det var minnet af denne i sitt lifs löfvesgifvande försommar borttryckte lärde de många representanterna för skilda vetenskapliga institu-

BARN- KLÄDER

I största urval
hos

M. BENDIX

16 Regeringsgatan 16

och

5 Sturegatan 5.

tioner i Europa firade medels det nyligen afhållna Abeljubileet i Kristiania.

Bland svenskarne märktes professor G. Mittag-Leffler från Stockholm, den framstående matematikern och utgifvaren af »Acta Mathematica», hvilken tidskrift, som bekant, är en af de yppersta matematiska publikationer i världen.

Att konungen, som med vanlig älskvardhet och spänstighet deltog i festligheterna och själf å slottet gaf en lysande supé för de församlade lärde, var föremål för mycken uppmärksamhet från festdeltagarne, faller af sig själf.

En afdelning för sig i festligheternas kedja utgjorde vid detta tillfälle damernas Abelfest. Omständigheterna fogade nämligen så, att medan de manliga delegerade voro upptagna af stora officiella samkväm, nödgades de främmande gästernas damer gå ensamma omkring i Kristiania. För att råda bot på detta missförhållande arrangerade några af hufvudstadens fruar en improviserad och vällyckad fest för de stora utländska matematikernas damer; i spetsen för denna tillställning stod statsrådinnan Blehr och expeditiionschefen Collets fru.

Samtidigt med Abeljubileet firades i all enkelhet i närvaro af konungen och prins Eugen — drottningen var af sjukdom hindrad att närvara — en invigningsfest, ägnad en filantropisk institution, som helt visst skall blifva till mycken välsignelse för Norges folk.

Det var invigningen af det nyuppförda hemmet för vanföra, »Sophies Minde», i Skaadalen i grannskapet af Kristiania.

Denna i stort mått tilltagna välgörenhetsinrättning är en skola i förening med ett hem för vanföra, som enligt konungens bestämmelse uppförts för de medel — något öfver 300 tusen kr. — som af norska folket såsom gåfva öfverlämnades till honom med anledning af hans 25-års-regeringsjubileum.

Anstalten är belägen alldeles invid Skaadalens anhaltstation på Holmenkollenbanan, har ett på samma gång fritt och skyddadt läge i dalen, med hänförande utsikt öfver Vestre Aker, fjorden och öarna, och är omgifven af ung, frodig barskog. Byggnaden är uppförd i tre våningar, med hufvudfasaden vettande mot söder.

Hemmets föreståndarinnor ämna använda byggnadens 72 rum till kombinerad skola och hem. Undervisning skall lämnas i handverk och handarbeten, åt barn tillika i bokliga ämnen efter folkskolans plan. Undervisning, verktyg och materialier äro fria. En del friplatser finnas.

Iduns nya adress.

Från sina gamla lokaler har **Iduns tryckeri-aktiebolag**, hvilket som bekant omfattar ej blott **tidningen Idun** med dess redaktions- och expeditiionslokaler, utan ock **Iduns Kungl. Hofboktryckeri** med alla dess olika afdelningar: bok-, tidnings- och accidenstryckeri, litografiska och kemigrafiska anstalter, stereotypgjuteri och bokbinderi jämté kontorslokaler m. m., nu inflyttat i sitt eget, för ändamålet särskildt nyuppförda hus vid

Bryggaregatan 17,

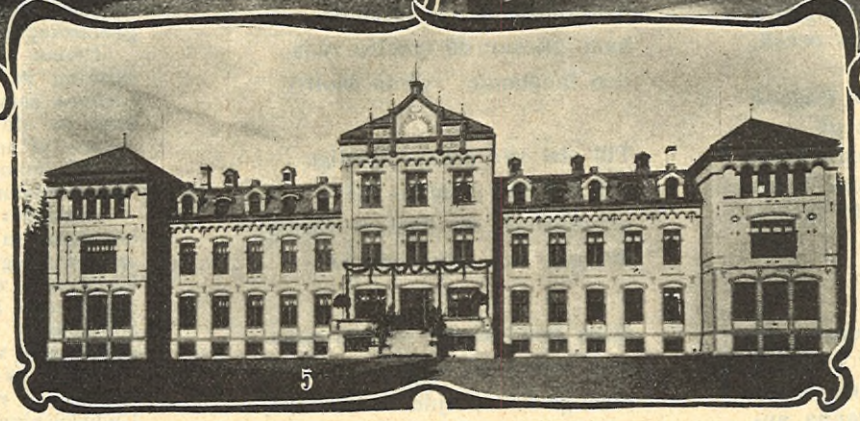
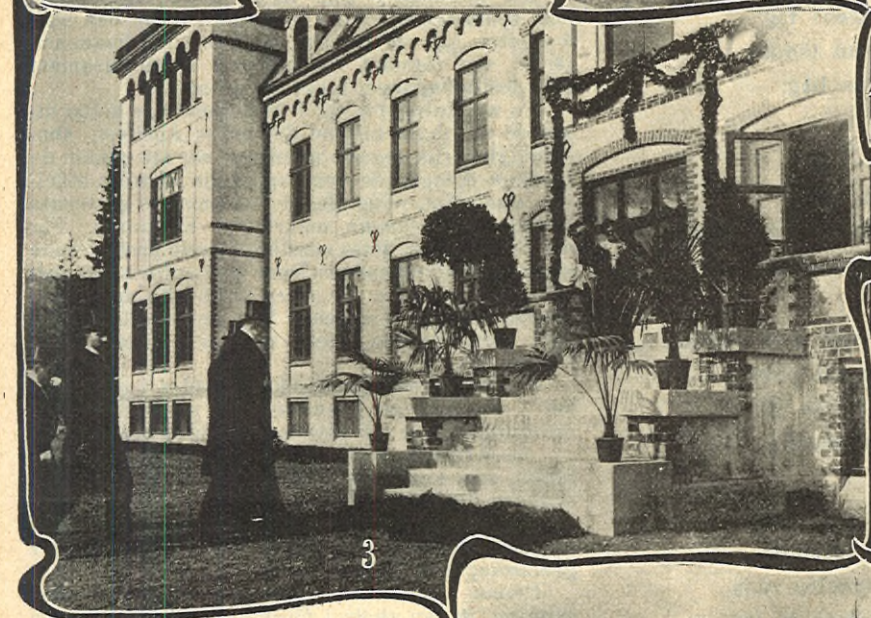
andra huset från Vasagatan, alldeles nere vid järnvägen.

MELLINS FOOD

af Läkarekåren erkändt bästa näringsmedel för barn och sjuka.

Finnes på Apoteken samt hos Specerihandlarne.

PROF gratis och franco från Axel Lennstrand, GEFLE.

FRÅN ABELFESTEN OCH INVIGNINGEN AF »SOPHIES MINDE» I KRISTIANIA. N. SKARPMOEN FOTO.

- 1 KONUNGEN OCH PRINS EUGEN AF-RESA FRÅN ABELFESTEN. (I PORTIKEN TILL HÖGER PROFESSOR FRITIOF NANSEN.)
- 2. DAMERNAS ABELFEST; GRUPPBILD AF DE FÖRNÄMSTA NORSKA OCH UTLÄNDSKA DELTAGARINNORNA.

- 3 KONUNGEN OCH PRINS EUGEN AN-LÄNDA TILL »SOPHIES MINDE».
- 4. BYGGNADSKOMMITTÉNS ORDFÖRAN-DE, GENERAL THAULOW HÅLLER INVIGNINGSTALET I »SOPHIES MINDE».
- 5. DET YTTRE AF »SOPHIES MINDE», DET INVID KRISTIANIA I DAGARNE ÖPPNADE HEMMET FÖR VANFÖRA, SOM GRUNDATS MED KUNGAPARETS NORSKA JUBILEUMSFOND.

BILDER FRÅN SOLENS OCH LEJO-NETS LAND. BREF TILL IDUN AF ALEXIS KUYLENSTIERNA. (MUSTAFA.)

KAPTEN A. KUYLENSTIERNA (»MUSTAFA»).

DET ÄR mycket af krigisk ståt och glans i detta namn. Men lika litet som någon som ser det persiska riksvapnet, åtminstone som det är måladt på offentliga byggnader i Teheran och andra af rikets städer, kan komma att tänka vare sig på ett lejon eller en sol, lika litet skall man finna någon krigisk ståt

och glans och för öfrigt ingen glans alls förutom solglans i det moderna perserriket. Persien så som det ter sig i våra dagar gör intryck af den ytterligaste torftighet, en torftighet, som verkar nedstämmande. Det är ej ett hejdlöst storartadt förfall man möter i Persien, man kan ej kalla solens och lejonets rike en i sina fogar knakande och brakande vanvårdad praktbyggnad — kadschardynastiens Persien har öfverhufvud taget aldrig varit någon praktbyggnad — utan snarare ett rike som råkat i misär. Stora mäktigt ljudande ord och starka bilder passa ej för Persien. Det finns inom riket undantag från denna regel sådana som Safavidynastiens i ruiner liggande hufvudstad Ispahan, som trädgårdsstaden, det af lif och hälsa glittrande Shiraz, som minnesmärkena från Achæmeniders och Sarsaniders lysande dar, men alla dessa undantag tala om tiden före kadschardynastiens uppkomst, kadschardynastiens Persien är öfverallt ett rike i misär och har väl varit så från begynnelsen. Icke minst träder detta

förhållande i dagen i kadscharernas hufvudstad Teheran. De olika dynastier, som sugit musten ur det olyckliga perserriket, ha i allmänhet hufvudsakligen, om ej endast, bekymrat sig om residensstaden och så har äfven kadschardynastiens handlat. Men resultatet har blifvit något olika. Ispahan, Safavidynastiens hufvudstad, är ännu trots sitt hejdlösa förfall, trots den vanvård hvaråt staden är prisgifven, en storartad stad, en verklig härrskarestad, det heliga Meched, där våldsmannen Nadir Shah residerade, då han ej var ute på röfvertåg annorstädes i Asien, är en med moskeer och grafvar prydd stad, Shiraz, där riksföreståndaren Kerim Khan Zend höll hof, är, trots allt hvad kadscharursinne gjort för att förstöra detsamma, ännu i denna dag Persiens vackraste stad. Men hvad är Teheran? Det är icke en europeisk stad och icke en orientalisk, det är en stad bygd af en oriental, som velat, men ej kunnat åstadkomma något europeiskt, det är en stad, i hvars anläggning man ej kan spåra en enda storslagen

MUSTAFAS TJÄNARE JUSSUF, EN ARMENISK HANDELSMAN OCH EN PERSISK SOLDAT.

tanke, en stad nära nog för tarflig för att tjäna som residens för en provinsguvernör. Har man haft några illusioner rörande solens och lejonets land och konungarnes konungs glans, så ramla de i spillror, då man åker in

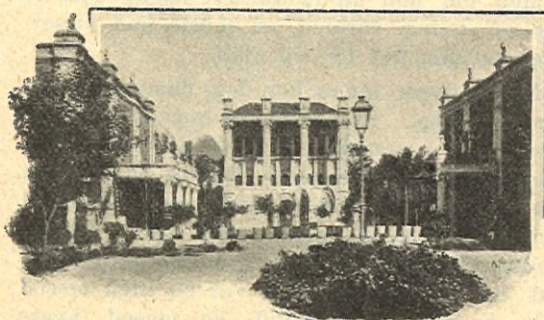
UTSIKT FRÅN TEHERAN.

genom Teherans portar. Teherans stolthet är Top Meidan, kanonplatsen, en tarflig afbild af den stora Meidan i Isfahan. Trots de af röd, blå, gul och grön fajans glittrande monumentala portarne, trots de omgivande husens granna färger och de på dess väggar vandran-

KANONPLATSEN I TEHERAN.

de solbelysta gula kattorna gör meidan icke något intryck. Och allra minst den i dess midt i en tynande trädgård belägna europeiska vattenkonsten. Kanonplatsen skulle göra än mindre intryck, om ej krigsmakten där hade sitt högkvarter. Och den persiska krigsmakten,

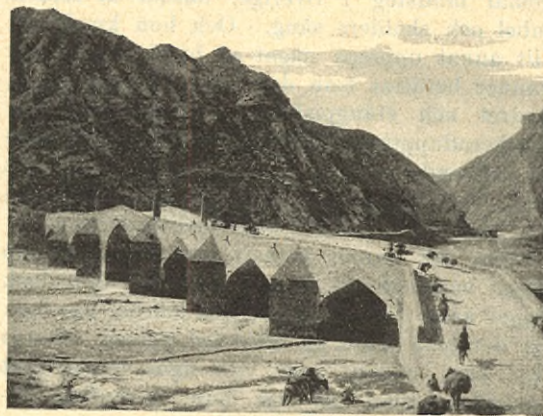
FRÅN SHAHENS PALATS I TEHERAN.

som egentligen blott existerar i Teheran, är en besynnerlig samling trashankar af alla åldrar, hvilka dela sin tid mellan att sälja grönsaker i basaren, rota i gamla persedlar, som se ut att tillhöra något vanvårdadt krigshistoriskt museum på kanonplatsen och defilera ute på paradplatsen. Detta senare, de tallösa generalerna till fröjd och gamman. — Lämna man Teheran, där shahens lifgarde i teatergranna, smutsiga uniformer vadar i bottenlös

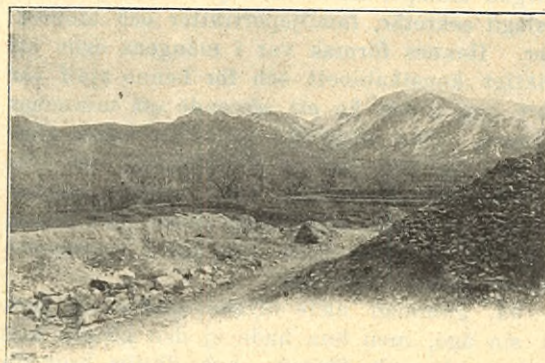
PERSISK GÅRD I DALIKI.

smuts, och beger sig ut på landsbygden, skall ens första erfarenhet bli att Persien är i det närmaste en ödemark. Ser man ett tjugotal människor, en eller två gårdar och ett karavanserai om dagen i denna öken, så är det redan mycket. Och en persisk gård liknar mera ett vaktorn än en människoboning. Stä-

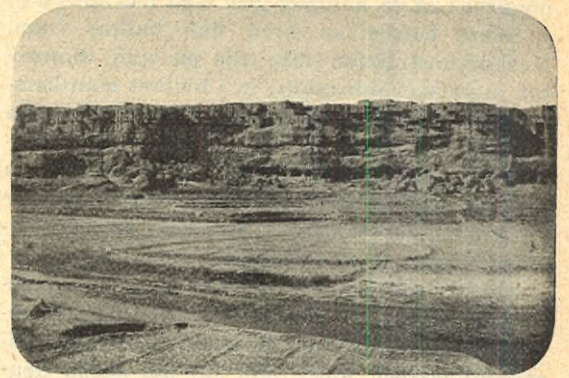
BRO PÅ VÄG TILL SHIRAZ.

der, byar, gårdar, planteringar, trädgårdar, allt är i Persien omgivet af de bedröfliga lermurarne, som redan samma dag de äro bygda verka som ruiner. Men det finns äfven oaser i denna förskräckliga lerödemark. Och som en af de vackraste räknar jag det på 7,200 fot öfver hafvet liggande Kuhrud. Teheran

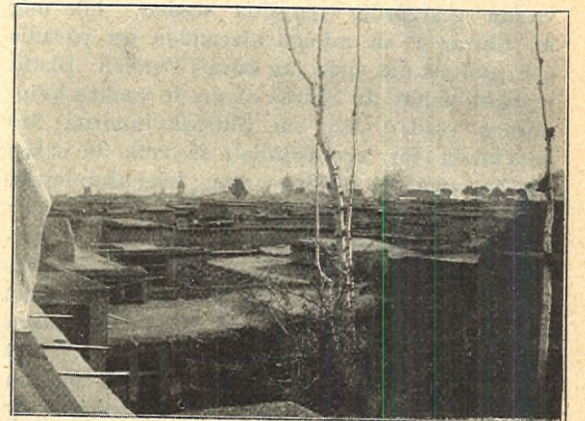
KUHRUDS OAS.

ligger 3,300 fot öfver hafvet och vägen stiger endast obetydligt ända till Kaschan. Men därifrån stiger man nära nog lodrätt upp till Kuhrud. Kuhrud är ingenting annat än en obetydlig by, men det ligger synnerligen måleriskt, nästan upphängt på de branta klipp-

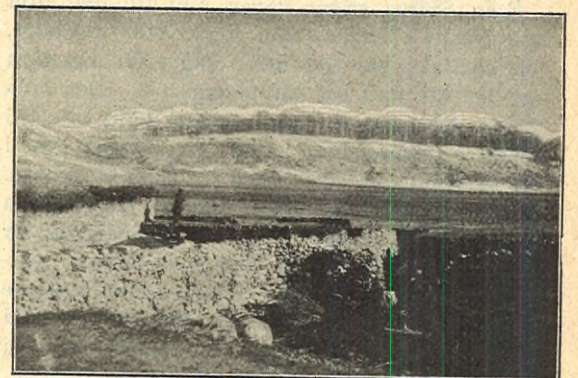
STADEN YESHDIKHOST PÅ VÄGEN ISPAHAN-SHIRAZ.

väggarne, ofvan den rikt trädbevuxna, af sorldande vatten fyllda oasen. Men förutom det heliga fanatiska Kum är Kuhrud den enda ljuspunkten på den bedröfvansens väg, som leder från Teheran till Isfahan. En sådan ljuspunkt finnes äfven på vägen Teheran —

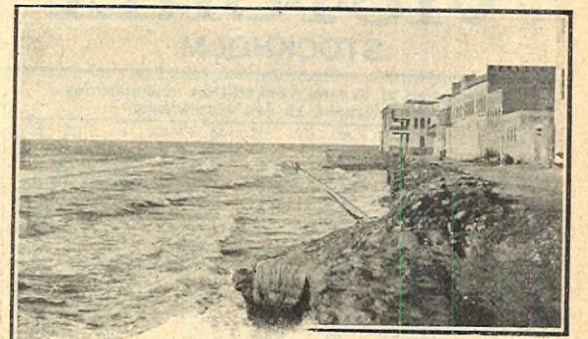
UTSIKT ÖFVER SHIRAZ.

Shiraz — jag räknar ej här Pasargade och Persepolis; de äro mer än en ljuspunkt. Den ljuspunkt jag menar är den lilla staden Yeshdikhost, en af de obetydligare i Persien, men en af de märkligare. Yeshdikhost ligger som

VY FRÅN DASHT I ARZEN.

ett örnäste uppspetadt på en klippa, men ligger ändå i jämnhöjd med den omgivande slätten. Detta problem löses så, att klippan ligger i en grop, så att staden rundt om är

HAFSSTRANDEN VID BUSHIRE.

omgifven af en naturlig graf med lodräta sidor, i hvars botten en bred flod bullrar fram. Yeshdikhost liknar icke alls en stad, snarare ett stort trevåningshus, in i hvilket man kommer på en smal rankig bro, för så vidt man ej vill låta hissa sig upp i korg. Om Yeshdikhosts innevånare förstöra sin bro — och det vore sannerligen icke något Herkulesarbete — kunna de skratta åt alla sina fiender, för såvidt dessa ej äro försedda med kanoner.

Shiraz, som under Kerim Khan Zends regering i midten af 1700-talet var en blomstrand väl befäst stad, är ännu, trots att Kadshardynastien gjort allt för att skada densamma, Persiens vackraste stad. Shiraz är egentligen en trädgårdarnes och det glada utelivets stad och är beryktad i hela Persien som vinets och skaldernas stad. Det är för den resande, som arbetat sig fram den bedröfliga vägen ända från Teheran, en verklig njutning, den dag han från bergens toppar skådar ned öfver den i en grönskande, vattenrik dal, af trädgårdar och med cypress bevoxna grafgårdar omgifna staden. För mig är Shiraz i så många afseenden ett paradiset och gudnäs det enda jag fann i Persien. Bland mycket annat är Shiraz äfven de vackra kvinnornas stad. Och om Shirazkvinnorna äro beryktade för sin skönhet, så veta de också att begagna sig af densamma, icke afundsjukt döljande hvad som blifvit dem gifvet under de rysliga persiska slöjorna. Och äfven härför äro de beryktade. Så många unga kvinnoansikten, som jag såg i Shiraz, har jag ej sett i hela det öfriga Persien, och så många vackra kvinnoansikten ej under hela mitt lif. Det är nog möjligt att de kokettera litet mer än vanligt inför den främmande hedningen, ty främlingar höra sannerligen ej till hvardagligheterna i Shiraz, och när man muläsnat sig fram en hel månad genom det öde Persien, af kvinnor ej sett annat än urgamla, tandlösa hexor eller åtminstone sett alla andra inlagda som i paket i hvit bomullsduk, är man så gränslöst tacksam för ett par svarta ögon och ett par leende röda läppar.

Från Shiraz stiger vägen upp till den lilla byn Dasht i Arzen, som ligger 8000 fot högt, och härifrån bär det utför dag efter dag nära nog lodrätt ned för klippväggarna. Det hela är en jättetrappa från Arzens höjd ner till Bushires strandslätt. Och trappstegen äro i alla afseende persiska, det vill säga oformliga. Hur människor kunnat falla på den tanken att välja en sådan väg till handelsväg, är oförklarligt. Dock för den som känner persern är saken förklarlig. Vägen är den kortaste tänkbara mellan Shiraz och Bushire — däri ligger förklaringen. Och en perser bryr ej sin hjärna öfver vägens beskaffenhet.

Vägen är emellertid intressant i många afseenden, särskilt därför att det trappstegvisa nedstigandet förflyttar en från ett fullkomligt svenskt vinterklimat med snö i de öde bergen

ned bland palmer och blommor på Bushire-slätten. Men Bushire själf ligger midt i sanden, grått, vegetationslöst och bedröfligt vid det svallande blå, af röda klippor uppfyllda hafvet.

GAMLA FARMOR. AF ANNA KNUTSON.

HON HADE upplefvat litet af hvarje, hon, gamla farmor, och hvad som händt för trettio eller fyrtio år sedan stod klarare för minnet än hvad som händt i fjor. Detta visste hon nog också, men hvad hon däremot tycktes vara okunnig om, var att hon gång på gång berättade om samma sak, så att den kritiska ungdomen liknade hennes språklåda vid ett positiv, hvars alla trallar man hade på sina fem fingrar. Det var inte vackert sagdt, men det var sannt, ty vid åttiosju års ålder är det bara naturligt att upprepa sig själf.

Men för den, som inte hörde till hennes dagliga umgänge, var det en helt annan sak. Det måste ju vara riktigt intressant att träffa någon, som kunde med lefvande färger måla tidsbilder från de första decennierna af adertonhundratalet. Tänk bara: hon hade hört Wallins mäktiga stämma ljuda som en åska från predikstolen och sett Emelie Höggqvist spela som en ängel i Orleanska jungfrun. Hon kom ihåg då Oscar den förstes unga gemål landsteg i Sverige, hälsad af folkets jubel och skalders sång. Och hon kunde till allt annat upprepa något af hvad fränder och vänner berättat från den Gustavianska tiden, pudret och stångpiskans, snilleprofvens och maskeradupptågens glittrande tid. Hon hade så skiftande minnen, gamla farmor, hade sett och hört mycket or allt det där, som man nu börjar rota efter i memoarlitteraturen.

Men om gamla farmor inte riktigt kunde lägga band på sin tunga, så kunde hon dock lägga band på sitt lynne och därför var hon på det hela taget en älskvärd person. Fanns där bara någon, som ville ägna henne litet uppmärksamhet, så var hon merendels belåten.

Ett stort skäl till belåtenhet hade hon också, hon var nämligen i goda omständigheter och slapp att vara på ett hörn i en annans hus. Ett sådant hörn kan ju vara väl ombonat, liksom stoppadt med bomull och öfverdraget med silke, men det är ändå alltid ett hörn. Gamla farmor hade ett eget litet hem med fina, gammaldags möbler, storbukiga byråar med marmorskifvor och beslag, pärlfärgad kanapé, klädd med ljusblommigt siden, inlagd sekretär, familjporträtter och taburetter. Hennes förmak var i mångens ögon ett riktigt konstkabinett och för henne själf var det nog i mer än ett afseende ett minnenas tempel. Den förgyllda pendylen under glas kupan var från hennes föräldrahem, den lilla holländska genretafan från hennes morföräldrars och den emaljerade dosan med fransk sentens på locket hade hon fått i testamente af en gammal väninna.

Ja, gumman hade mycket smått och godt i sin ägo, men hon hade ej den giriges lust att samla och förvara, och därför brukade hon också då och då plocka litet ur högen och dela ut det med varm hand. Vid alla högtidliga tillfällen infann hon sig, alldeles som den goda féen, medförande skänker och lyckönskningar, och då den unga generationen ståtade med hennes gamla smycken, riktigt lystade hon af belåtenhet.

Den unga generationen var för henne det samma som de tre sonbarnen, och det enda,

som egentligen intresserade henne af nutiden, var deras framgång och utveckling. Det var ju bara en gifven sak, att hon så varmt deltog i förtjusningen öfver Axels vackra officers-examen, Edits lyckliga förlofning och Veras studentmössa.

»Tänk, hvad farmor skall bli glad!» var verkligen ett stående uttryck vid dylika tillfällen, och man hade rätt: hon ville ingenting hållre än sola sig i deras lycka.

Då flickorna skulle på bal, var det verkligen ett nöje för den gamla, att få komma och beundra dem i deras fraicha, luftiga dräkter, och de loftal hon då höll öfver den ungdomliga fägringen voro visserligen de enda utgjutelser, som man ej tröttnade på. Edit kunde aldrig ofta nog höra, att hon påminde om den där charmanta kusin Ann Marie, hon, som varit så skärhyad, att hon kallats för »persikan».

Vera ville äfvenså gärna påminnas om sin slående likhet med det där vackra familjporträttet. — »Det är samma bågiga ögonbryn och samma fina profil,» brukade gumman säga; »hade du pudradt hår, skulle du vara hennes afbild.»

Ja, hon var onekligen en älskvärd natur och hennes enda svaghet var, som sagdt, att hon så gärna dvaldes i det förflutna och helst talade om hvad som redan var upplefvadt och följaktligen haft sin tid.

Men den stora tystnaden griper så småningom allt och snart hände det, som måste hända och som egentligen är det enda vissa i hvarje människolif. Gumman lades helt oförberedt ner på sjukbädden och läkaren sade, att det oundvikliga nalkades, sade, att denna lifstid, som räckt i nära nittio år, nu endast kunde räknas i dagar.

Farmor blef nu med ens en viktig person, ty den bleka skuggan af den okända världen sväfvade ju öfver hennes hvita hufvud. Allt hvad som förut endast fallit af sig själf, blef nu enastående och stort. Sonen erinrade sig plötsligt hvilken öm och uppoffrande moder hon varit och svärdottern erkände, att hon varit en ovanlig svärmor. Och de unga fingro så klart för sig, att de hade gjort alldeles för litet för henne. Med het ifver sökte de så att godtgöra och omgäfvade hennes sjukläger, tåflande om att få offra sig.

Det var dagarna före pingst, naturens unga blomningstid, och aldrig sänkades små förtjusande buketter på farmors nattduksbord. Med fint förstående känsla spanade man efter hvarje önskan och liksom räknade alla hennes ord. — »Ack, om hon ville tala ändå,» sade de båda systrarna stundom emellan sig under de långa vaknätterna, då de sågo, att den gamla ej fick någon ro. Edit, som var spiritistiskt anlagd, undrade mycket på hvad som kunde föresväfva denna flyende ande. Farmor hade haft sällspordt vackra ögon och årens dimma hade ej mäktat helt undanskymma denna själfulla, blåa blick. »Hon ser in i det stora okända,» hviskade man, »o, om hon kunde säga oss något därom!...»

Men om hon nu redan sett något, som ej var af denna världen, så måste hon visserligen behålla det för sig själf.

Några dagar innan hon dog, flammade dock lifslågan upp. Hon reste sitt hufvud, knäppte sina händer samman, höjde sin stämma och talade med en kraft och en klarhet, som nästan verkade som ett under. Det var en gammal historia, en af de många, som man hört väl hundrade gånger, men dock aldrig riktigt lyssnat till förr än nu. Det var en liten episod från hennes barndomstid, en episod, hvars alla detaljer framstodo med lefvande tydlighet. Åh, det var som hade det händt i går!

Lifförsäkrings-Aktiebolaget

VICTORIA STOCKHOLM.

Exempel på af Victoria verkställda vinstutdelningar till delägare i 15 års vinstklass.						
Tabell	Försäkringsnumret	Bekänt inlämnad	Försäkringssumma	Under vinstperioden inbetalda premier	Vinst-belopp	Vinst i proc. af inbetalda premier
I	2127-8	25	5,000	1,402.50	193.77	13.8
d:o	1398	35	5,000	1,890.—	288.27	15.8
III-10-år	2171-5	25	5,000	2,153.—	511.99	23.8
d:o	1585-6	39	10,000	5,590.—	1,418.13	25.6
III-15-år	1353	24	5,000	2,402.70	500.37	20.8
d:o	1295-6	35	5,000	2,982.—	647.64	21.7
III-20-år	1419-20	26	5,000	2,079.16	393.36	18.9
d:o	2121	35	5,000	2,427.01	489.19	20.2

Försäkringstagarna erhålla tre fjärdedelar af årsvinsten.

Verksammaste och mest styrkande näringsmedel för vuxna och barn. Med glänsande resultat förordadt af läkare- auktoriteter. Stärker närverna och förhöjer kroppbyggnadens alla delar.

SANATOGEN

Prospekt sändas gratis och franco genom General-agenturen Josephson & Reteike, Göteborg.

Erhålls å alla apotek och kemikalieaffärer
Tillverkare: Bauer & Co., Berlin S. O.

Hon hade tillsammans med några andra barn roat sig med att tända eld på en löfhög, men så grep flammen plötsligt så häftigt omkring sig, att man med ens började ana, att slikt ej var något att leka med. I förskräckelsen rusade flocken åstad till en gumma, som bodde i backstugan där tätt intill, och nu blef det bön på bön om att hon måtte komma ut och hjälpa dem att släcka. Hon gjorde dem stilla- tiggande till viljes, tog en hink fylld med vatten och gick ut och hämmade lågornas lopp. Men då saken var klar, hörde hon åt barnflocken med sin gamla, knotiga hand och sade allvarligt: — »Akten er, småfolk, akten er för att tända upp en eld, som I ej kunnen släcka!»

Och gamla farmor hade talat om huru just de orden mången gång under lifvets lopp likt en helig klockeklang, ringt i hennes öron. Hon hade ju, som alla andra, felat och stappat, men Gud ske lof, ingen hatets eld hade hon, sig vederligen, tändt på jorden, ingen brottslig lidelses låga hade hon närt. Hon hade sökt släcka i tid, sökt hämma och hejda, och detta medvetande bredde nu en sval lisa öfver hennes sista heta kamp. Ty lifvet är ingen lek och människans handlingar bära outplånliga följder så för tid som evighet.

Efter denna själens kraftansträngning föll hon i dvala och andades snart stilla ut sin sista suck. I sin trånga, blomstersmyckade kista låg hon så fridfull och hvit och såg ut alldeles som hade hon slumrat. Döden är ett majestät och mången blir viktig först då han gått öfver gränsen och fått en aning om lifsgätans lösning. Huru mången trängande, ljusstörstande själ skulle ej vilja höra en röst ur det fördolda, »det oupptäckta landet, hvarifrån man icke återvänder?»

Men gamla farmors röst är — liksom alla andras — nog tyst i det afseendet. Det var dock väl, att man förstod att rätt lyssna till henne i det sista, väl att den där historien om lustelden och varningen inte blef föraktad och åhörd ungefär såsom en positivtrall. Nu kan den blifva »ett ord i sinom tid» och skall måhända i frestelsens stund ringa som klockeklang i unga öron: »Akten er, småfolk, akten er, tänden ej upp en eld, som I ej kunnen släcka!»

HURULEDES MARCUS LARSON GJORDE AF MED SINA PENNINGAR. OCKSÅ ETT BIDRAG TILL VÅR KONSTHISTORIA AF CHICOT.

FORTS. FRÅN FÖREG. N:R.

KAPTENERNA sutto där som förstenade och äfven de andra gästerna betraktade förvånade denne underbara man, trots sin engelska stelhät.

Larson tycktes dock icke lägga märke till de kringsittandes undran, utan ropade gladt och friskt: »Nå, nu ha vi ananas, så att vi kunna äta oss leda därpå, låt oss gripa an, go herrar! Kypare, tag in mera vin! Se så, ananas och champagne ä inte så pjåkigt, för tusan, det passar åt kejsare och äfven dem som sämre ä?»

Under njutandet af dessa goda saker, blef Larson allt språksammar, ju mera han skeppade in af den eldiga drufsäften, och han kände ett allt högre behof att ge luft åt denna skrytsamma ande, som alltid låg på botten och jäste inom honom. Ehuru hans auditorium blott utgjordes af ett par enkla alldeles obildade sjömän, som inte hade ringaste begrepp om hvad världen beundrar som genialiskt och öfverlägset, var dock detta behof att framstå i en öfvermåttig dager hos Larson så naivt mäktigt, att han ej kunde inse det löjliga i att predika sin egen storhet för sådana åhörare. Och kaptenerna hade ingen annan råd än att sitta där och lyssna, utan att själfva, som denna egna fras lyder, få en enda syl i vädret. Värden fortsatte nu med att framdraga de mest glänsande episoderna ur sin historia.

»Sedan jag tjänat en del pengar i Tyskland,» började han, »for jag med några taflor till världsutställningen i Paris 1855. En dag — det var fernissningsdagen — stod jag uppe på en stege och ordnade om en målning — ett berglandskap med vattenfall som jag strax därpå fick sälja till en engelsman för 9,000 riksdaler. Nedanför stod en landsman till mig, som hjälpte mig som tolk, och höll i stegen, som inte stod så säkert. När jag äntligen kom ned, stod bredvid honom en liten herre, en äldre man med grått pip-skägg och mustascher och som såg ut som en militär. Så fort jag stiger på golfvet, rusar den äldre herrn på mig och omfamnar mig med en häftighet som om han varit galen. Jag trodde verkligen också strax, att jag råkat ut för en vansinnig. Men så hvissar min vän, som nog såg, huru häpen jag blef: »Var bara lugn, det är Horace Vernet!» Kanske herrarna veta, att Vernet då var världens förnämste målare, som fick 100,000 francs för en enda tafla? — Nå, vi presenterades för hvarandra och Horace Vernet sa åt mig (genom min vän förstås): »Tillåt mig att gratulera er, monsieur, ni är en mästare! Den där taflan är vid min heder det bästa landskap på hela expositionen. Tillåt mig ännu en gång omfamna er, bästa kollega!» Och så basade han armarna om mig igen. De ä så lifliga, de där fransmännen, så vi svenskar bli nästan skamsna för dem, fast de bara mena så innerligen väl. Han var alldeles stormförtjust i mig, den där Horace Vernet, och bjöd mig på champagne. Jag låter annars inte bjuda mig, men han fick ju. Han pratade en hel hop med mig och försäkrade, att, om någon skulle få första medaljen, så borde det vara jag, och hederslegionen till på köpet. Men jag fick hvarken första medaljen eller hederslegionen, utan bara en mention, det vill säga hvad de kalla »hedersomnämmande», när allt kom till kritan. Se, jag ska säga, att den där Horace Vernet, så stor kaxé han än var, ändå inte kunde genomdrifva något, emedan de flesta andra franska målare voro afundsjuka på honom, isynnerhet de unga, som vilja trampa ned allt gammalt och stort, och i juryerna är det majoriteten, som gäller. Jojo, bland artisterna grasserar afundsjukan icke minst, det har jag nog fått erfara. Emellertid blef jag mycket uppburen i Frankrike, de illustrerade tidningarna reproducerade mina taflor och man skref om mig en massa grannlåtare. Folk ska också enskildt till mig, att jag borde slå mig ned i Paris, för där är staden för en sådan talang som min, och det är det.

Men jag längtade hem och så återvände jag till Stockholm. Och där tog man emot mig med varma servetter, och om någon har blifvit omfäst där, så var det allt jag. Middagar till höger och vänster, jag blef ledamot af konstakademien och kungen gaf mig vasaorden. Det var en munter tid, ska jag säga. Man slogs om att köpa mina taflor och jag fick mycket betaldt bara för en liten bit. Äfven till landsorten bjöd man mig ut, för se alla ville göra bekantskap med Marcus Larson, den store målaren förstås. En gång bland annat blef jag bjuden till en brukspatron i Eskilstuna, där det festades grundligt. Vid återresan for jag med den lilla ångbåten »Sven Rinman», i sällskap med ett par friska gökar. När vi kommo till Strengnäs, hade vi druckit ur all champagne, som fanns och jag ville gå i land. »Hvad ska herr Larson i den där hålan att göra?» Biljetten gäller ju till Stockholm, sa kaptenen. »Ja men», svarade jag, »restauratrisen har ju ingen mer champagne.» — »Var mans lugn, jag ska nog skaffa champagne, så att det räcker till Stockholm.» — Och han hade rätt. Den hederlige kaptenen hade fått veta hvilken dag jag skulle fara och särskildt skickat till vinhandeln efter ett par lådor champagne. Han kände mig. Ja, lefve Sverige och svenskarne, mina herrar, de ä allt några lustiga prissar, när allt kommer omkring, de bästa människor på hela jordkiotet!»

Glaset fylldes till bräddarna och man drack stående faderneslandets skål i det gamla Windsor.

Larson, som drack mest, hade nu blifvit rätt bra »upp i gasken» och äfven de bägge kaptenerna hade blifvit åtskilligt rödspritiga i synen. Men när Larson riktigt fått munlädret i gång, ville han inte så lätt sluta.

»Det där festandet,» fortsatte han, »höll på att rent förstöra både mig och min konst, hvarför jag tog min Matts ur skolan och for ner till Småland, där jag byggde upp en atelier vid Flenshult. Det var den märkvärdigaste byggnad som någon människa sett, ska ni tro. Fem lador hög och en flaggstång på trappan, så ofantlig, att när vi hissade upp en lanternan, syntes den i sju kyrksocknar. Det skulle hetas vara en målarskola och jag hade verkligen ett par tre elever, men de dugde inte till något. Jag skulle aldrig kunna bilda någon skola. Men där målade jag en mängd granna saker och en hop skräp med

för resten, som jag böt mig till viktualier för i Vimmerby och af smålänningarne, och det var lagom åt dem, de brackorna. De större dukarna tog jag med mig till södra Sverige och Danmark och exponerade. På de vanliga taflerexpositionerna gå de en och annan, men då jag exponerade, så rände man dit som barn efter en positivhalare. Nå, så kom jag då en gång till Lund. Studenterna ä muntra bröder och mottogo mig med öppna armar, sjöngo och hade en festställning, då en professor höll ett grannt tal för mig. Full var jag och rörd blef jag och så lofvade jag dem, att jag skulle skänka en af mina taflor till Akademiska Föreningen, hvilken de ville välja. De ville inte tro mig. »Jo, det är min själ inte något löst prat», sade jag, »utan välj bara!» Då bar de mig i gullstol och hurrade och sjöngo och det blef ett rasande kolifej, må ni tro. Dagen därpå kände jag mig onekligen något »bondis», ty mina taflor voro värda, 5- och 20,000 riksdaler stycket. Just som jag sitter där som bäst med mina kopparslagare, så komma några kuratorer och äldre studenter in till mig. De voro allt betydligt dufna de med och så menade de, att grannlagenheten förbjöd att utkräfvat löftet jag gjort på natten. »Vi va ju fulla allihopa», anmärkte de. »Jaså, mina gubbar», sa jag, »ni vill inte välja. Hm, ja, då ska jag i stället måla åt er en tafla, och en riktigt stor tafla och den ska jag måla på tio timmar och ni ska själfva få se, huru det går till», sa jag. De trodde jag var i bakrus, men jag vet hvad jag kan göra, när jag riktigt sätter mej till.

Näväl, man skickade till Köpenhamn efter en duk, 2 alnar hög och 2 1/2 alnar bred och färger och penslar, för sådant hade jag icke dragit med mig. Det dröjde ett par dagar, innan måleriskerna kommo, så att jag fick hvila ut efter det där festandet och var kry som ett vinterny. Duken spändes nu i ett rum i Akademiska Föreningen och jag fick dit några flaskor rhenskt vin, för sådant förtär jag alltid, då jag målar, men heller ingenting annat. Apropos det — hallå, kypare!» afbröt han sig, »hit med tre buteljer Rüdesheimer, äkta vara, förstär ni!»

Kaptenerna protesterade. Blandningar voro så farliga.

»Griller, griller!» skattade Larson. »Rüdesheimern bara kyler af. Den är som sodavatten, fast den smakar bra mycket bättre. Rhenvin blir ingen ovetvig af det kan jag försäkra er.»

Rüdesheimern, kom in och placerades, en butelj framför en hvar af herrarne. Den smakade till ananasen nästan bättre än champagnen. Larson fortsatte sin historia.

»Så fort de finga höra, att jag skulle måla en tafla åt dem, blef snart hela lokalen full af studenter och andra akademiska medborgare. De sjöngo, när jag bad om litet musik, och jag målade af alla krafter. Naturligtvis hade jag på mina fem hvad jag skulle måla, det var en brinnande ångbåt, hvaraf jag gjort en hel flotta. Den tiden var jag arg på danskarna, för jag kom just från Köpenhamn och akademiens direktör Höyen hade skällt ned mina taflor för deras vilda natur, sa han. Jag målade därför ett fartyg, som skjuter nödskott och kommit i lägervall för en fyr. I masten gjorde jag Höyen, som klamrade sig fast och såg jämmerligt ut.»

»Det skulle ha varit roligt att se en så'n herre till väders,» afbröt kaptent Wesström grinande.

»Jo, det vill jag lofva,» återtog Larson med ett gapskratt. »Jag hade byggt upp en helsikes sjö, så nog fick han studera naturen i uppror, om han aldrig gjort det förr. Jag satte också dit en annan gubbe, må ni tro. Just som jag bäst håller på att måla, kommer en liten gubbstut in. Det var en professor och han såg så komisk ut, att jag målade af honom i ett hörn, när han gick sin väg. Men så kom han in igen och snokade och då måste jag måla öfver honom med en komet. Den ville jag ta bort också, kometen, som icke hade där att göra, men studenterna voro muntra och ville nödvändigt den skulle sitta kvar. Men Höyen tog jag ur masten och målade en nödflagg dit i stället. Jag fick verkligen taflan färdig på 10 timmar, det står också på den: »Måladt på 10 timmar». Den gjordes under ett ständigt pratande, skratt och sång. Inte blef den egentligen så vacker, men nog är den bland de märkvärdigaste målningar i världen. Man ser där en stormig natt på hafvet med en brinnande ångbåt, ett annat fartyg i lägervall, som lossar nödskott, en fyr, månljus, en blix i molnen och uppe i hörnet kometen efter professorn. På natten togo vi oss därefter en bättre zwyck och den kunde jag väl behöfva. Det är minsann inte alla dagar man målar en stor tafla på 10 timmar.»

(Forts.)

ENGELSKA MAGASINET,

Drottninggatan 72, 1 tr.

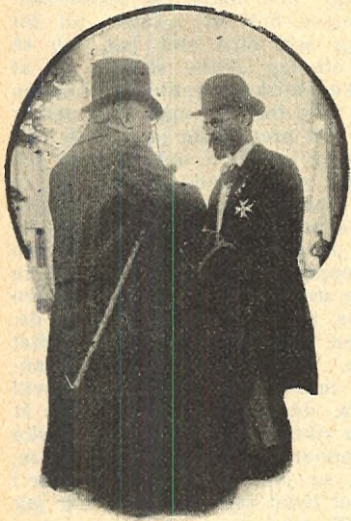
erbjuder för säsongen vackra nyheter i såväl MATTOR, MÖBELTYGER och GARDINER som ock JÄRNSÄNGAR.

Försäljning för AXEL BECKMANS välkända möbelfabriker i Norrköping.

»HELA UPPSALA» GENOM IDUNS KAMERA.

FOTOGRAFIER OCH TEXT FÖR IDUN AF VER.

IV.

PROFESSOR HARALD HJÄRNE OCH
BIBLIOTEKARIEN CLAES ANNERSTEDT.

äger eller har ägt rum. Men vi ha redan i en föregående serie presenterat professor Hjärnes populära personlighet och fästa nu i stället uppmärksamheten på hans ordensbeprydde följeslagare, universitets-

bibliotekarien *Claes Annerstedt*. Ursprungligen historiker, är det bibliotekarien Annerstedt, som sedan långt tillbaka för spiran i Carolina Redivivas väldiga salar med dess många sällsynta och dyrbara bokskatter, bland hvilka främsta rummet intages af biskop Ulfilas gotiska bibelöversättning i silfverskrift (*Codex argenteus*), ett krigsbyte från trettioåriga kriget och Uppsalas säkerligen största märkvärdighet. För någon tid sedan fäste bibliotekarien den allmänna uppmärksamheten på sig genom det inval, hvarmed Svenska akademien hedrade honom.

Vår följande bild visar också en biblioteksman, fastän mindre känd än sin nyssnämnde ämbetsbroder, bibliotekarien greve *Eugene Lewenhaupt*. Bibliotekarien Lewenhaupt har emellertid lämnat »Carolinan» något dammiga och trånga salar och njuter nu sitt otium i en friare och friskare atmosfär på sitt gods Säbylund.

GREVE EUGENE
LEWENHAUPT.

»Det är oftast så, att, då man är ung, menar väl och varmt uttalar sina tankar, man just då blir föremål för sina medmänniskors bitterhet och ovilja». Ungefär dessa ord yttrade professor *Hjalmar Öhrvall*, då han i slutet af föregående år hyllades inom

den frisinnade studentföreningen Verdandi på sin 50-årsdag. Professor Öhrvall var nämligen med om denna förenings stiftande i början på 1880-talet, deltog med lif och lust i dess arbete för folkbildning och frisinne och ådrog sig härigenom åtskilliga obehag, hvilka dock icke kunde hindra hans vetenskapliga meriter från att göra sig gällande, i det att han sedermera utnämndes till professor i fysiologi. Professor Öhrvall är fortfarande en af de mest drivande krafterna inom föreningen och har genom sitt kraftiga initiativ utöfvat ett banbrytande arbete för folkupplysningen i vårt land.

Förbi biskopsgården skyndar professor *A. O. Winroth* för att hålla en föreläsning i sitt ämne: civilrätt. Professor Winroth är gifvetvis en af de mest betydande personligheterna i universitetsstaden genom sina nya uppslag för undervisningen, som tillfört honom flere åhörare än kanske någon annan professor i Uppsala. Professor

PROFESSOR HJALMAR
ÖHRVALL.

PROFESSOR A. O. WINROTH.

Landshöfding *P. J. Bråkenhielm* har förstått att samla de stridiga intressena till enigt arbete för länets förkofran, men hans trägna arbete i det allmännas tjänst har ändock ej lagt band på hans glada, studentiska lynne, och man ser honom ännu, ehuru 60-årig, med en ynglings liflighet deltaga i de glada nationsfesterna bland uppsalastudenterna. Det är också från landshöfdingämbetet, som de lifligt åtrådda s. k. tillståndsbevisen utgå, hvilka förmå hålla stadens »lokaler» öppna för glada examensfester utöfver det fatala 11-slaget.

PROFESSOR OSCAR
QUENSEL.

Den, som just nu passerar Lundequistska bokhandeln med dess nedfällna persienner, är professorn i analytisk kemi, *O. Widman*. Professor Widman har redan bakom sig en framstående vetenskaplig produktion, som förvärfvat honom ryktbarhet i vida kretsar; dessutom användes han flitigt i ekonomiska ärenden, som röra universitetet.

Något nedhukad till följd af den branta backen, som leder upp till »Universitas regia upsaliensis», som den ståtliga inskriften lyder på universitetsbyggnaden, kommer fil. lic. *R. G:son Berg*, studentkårens förre ordförande. Lic. Berg har redan vetat att skaffa sig ett aktadt namn under signaturen Lennart Hennings, både som skald och novellist, genom ett par diktsamlingar och en längre berättelse »Fadern». Lic. Berg är för öfrigt en omtyckt föreläsare och har vid flere tillfällen låtit höra sig i Stockholm.

FIL. LIC. R. G:SON
BERG.

Vi avsluta denna serie med en bild af professorn i zoologi, *Tycho Tullberg* och hans maka, där de äro stadda på promenad längs en af Ågatorna, den vanliga routen, då man är ute och promenerar en söndagsförmiddag. Professor Tullberg är inspektor för Upplands nation och har som sådan inlagt stora förtjänster för att förbättra det gamla nationshuset, hvilket i restaurerad skick invigdes för någon tid sedan i närvaro af nationens många lysande hedersledamöter.

»Nordens kvinnoförbund».

Den »Kvinnokorrespondens», som genom Iduns bemedling startades för halftannat år sedan, lever alltjämt med friskt lif, ehuru de nyss gångna sommarmånaderna naturligtvis i någon mån lagt hämsko på de brefskrifvande pennorna. Med den nu inbrytande hösten skall brevväxlingen emellertid hoppas vi, ånyo taga ökad fart, och till den ändan uppmåna vi unga svenskor i åldern 16-20 år, som vilja korrespondera med unga norskor, att oförtöfvadt insända sina adresser till Iduns expedition. Äfven rikta vi en vänlig vädjan till finskorna att talrikare än hittills anmäla sig till korrespondensen.

LANDSHÖFDINGEN
P. J. BRÅKENHIELM.

Winroth är också målsman för en mängd nya idéer på juridikens område, idéer, som säkerligen hafva framtiden för sig. Han har också gripit sin an med ett storartadt juridiskt författarskap och därvid hittills grundligt genomarbetat äktenskapsrätten på ett så intressant och lättläst sätt, att man till och med kan få se unga damer med intresse fördjupa sig i de digra böckerna och taga reda på sina tillkommande rättigheter och skyldigheter.

Det är en andans man, som nu träder oss till mötes, professorn i praktisk teologi och kyrkoherden i Börje, *Oscar Quensel*. Professor Quensel, som, i parentes sagdt, bebör den ståtliga Quenselska villan vid Trädgårdsgatan, är en flitig skriftställare och har utgifvit flere betydande homiletiska verk.

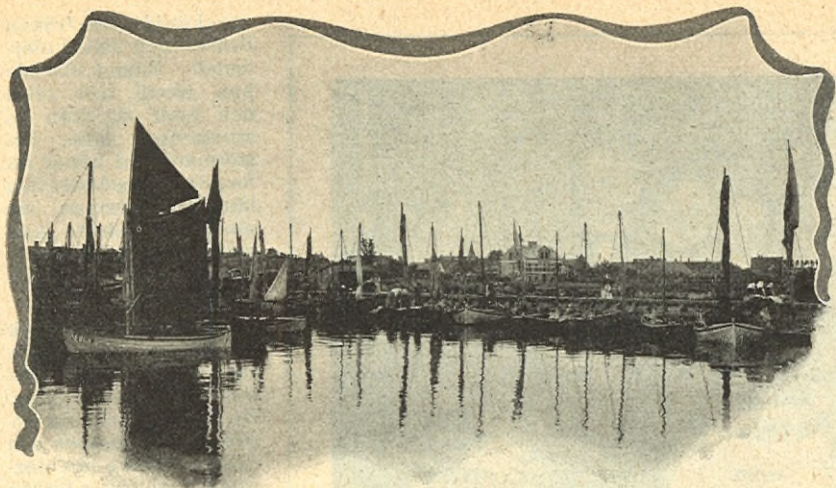
Vår nästa bild visar landshöfding *P. J. Bråkenhielm*, ståthållaren på Uppsalas gamla Vasaborg och styresmannen för Uppsala län.

PROFESSOR O. WIDMAN.

PROFESSOR OCH FRU TYCHO
TULLBERG.

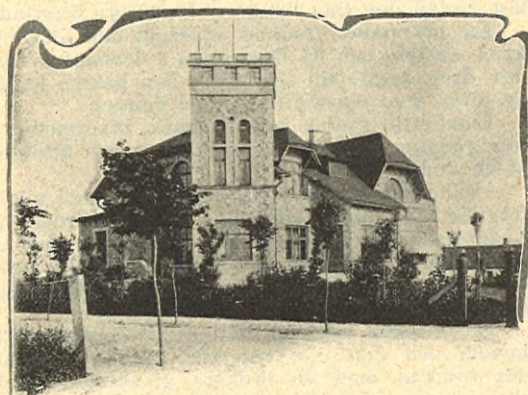
FISKARHAMNEN I LIMHAMN.

ETT SKÅNSKT FISKLÄGE MED STADS-DRÖMMAR.

EN HALF kilometer sydväst från Malmö utmed Sundets strand ligger Limhamn. För några få år sedan var platsen rätt och slätt ett fiskläge och icke ett af de allra största. I dagarna har samhället fäst uppmärksamheten vid sig för den efter svenska förhållanden snabba och storartade utveckling det på senaste åren hunnit. Fiskläget Limhamn har knappast hunnit ordna sig som municipalsamhälle, innan platsens styresmän nödgas tänka på mera rymliga former för de kommunala behöfven.

Saken är nämligen den att Limhamn under de senaste 15 åren fått sitt invånareantal mer än fyrdubbladt. Platsen räknar nu inemot 8,000 invånare, en siffra ungefär lika stor som de fem skånska småstädernas tillsammans. Ej underligt alltså, om Limhamn drömmer om att inom kort varda Skånes tolfte stad.

Ett hinder för dessa storhetsfunderingar ligger dock däri att platsen ligger så nära Malmö. Dess municipalområde gränsar omedelbart intill stadsägorna. Den tid synes icke vara alltför aflägsen, då det i rask uppmarsch varande municipalsamhället sammanväxer med och uppslukas af sin store granne.

KAPTEN J. LUNDVALLS VILLA I LIMHAMN.

Malmö har redan tagit Limhamn i besittning som sin sommarstad.

Salta vindar och glittrande vågor har Limhamn haft sedan uråldriga tider. Och gammal är platsen. Den anses af våra arkeologer vara en af de först bebodda i Skandinavien. De nyligen företagna gräfningarna här i vetenskapligt syfte ha också gifvit stöd åt denna förmodan.

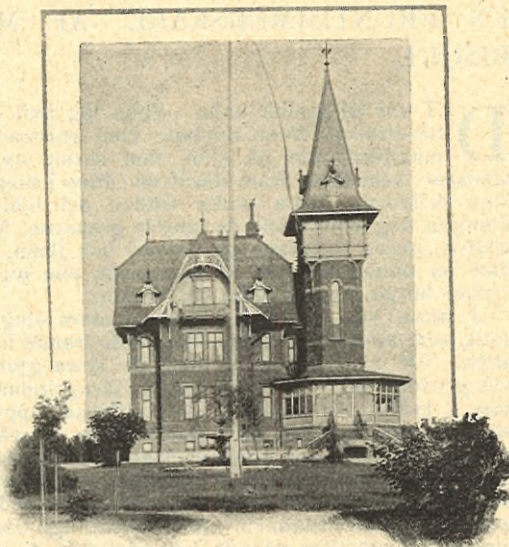
Underligt förefaller det dock att man först under de allra sista åren i Malmö kommit att tänka på Limhamn som sommarplats. Men sedan en gång upptäckten var gjord, har man med så mycket större ifver skyndat att tillgodogöra sig densamma. Under senaste somrarna ha i regeln ett tusental Malmöbor slagit sig ner i Limhamn och några ha funnit ett sådant behag i platsen, att de bo där året om.

Så har det egendomliga inträffat att på samma gång Limhamn vuxit ut till fabriksamhälle, har det utvecklats till sommarstad och badort. Ett tiotal delvis mycket stora fabriksanläggningar har samhället fått och nästan samtidigt ett halft hundra sommarvillor, af hvilka några representera ett värde af omkring hundra tusen kronor.

Det gamla, trångbodda Limhamn — fiskläget — har dragit stor fördel af dessa båda invasioner. Det nuvarande Limhamn består egentligen af tre delar: fabriksstaden i norr, närmast hamnen, söder därom fiskläget Limhamn och längst i söder villastaden. Denna uppdelning får dock icke tagas alltför strängt. Samhället har utvidgat sig åt skilda håll och stora sträckor af Hyllie och Libbarps marker ha af tomtspekulanter uppdelats i tomter, gator och kvarter och de grannaste kvarter föreligga till villaspekulanter påseende.

Den lilla järnvägen mellan Malmö och Limhamn utmed strandbrädden vid Sundet är ytterst lifligt trafikerad och är iföljd häraf landets måhända mest gifvande banbit. Tåg komma och gå hvarje timme och hela färden räcker 15 minuter och kostar endast 10 öre. Förbindelsen anses dock otillräcklig och planer föreligga att anlägga en elektrisk spårväg mellan staden och Limhamn. Denna skulle dragas ett stycke från järnvägen och skära det mellan Malmö och Limhamn belägna stora villaområdet Fridhem.

Trots den stora frekvensen från Malmö sommarstad och utvecklingen i öfrigt bibehåller Lim-

GROSSHANDLAR S. HEDBERGS VILLA I LIMHAMN.

hamn i många stycken en oförfalskad lantlig prägel, hvarom strandbilden härofvän med de badande barnen i förgrunden ju också lämnar en antydan.

Stranden med sina små villor och sina välvårdade trädgårdar utmed vägen är sommargästernas mest omtyckta promenadplats. Solnedgångarne öfver Sundet äro mycket berömda och sällan te de sig vackrare än från »Stranden» i Limhamn.

STRANDBILD FRÅN LIMHAMN.

SAMTLIGA FOTOGRAFIERNA AF G. W. DAHLGREN, MALMÖ.

En lika vacker som säregen tafra erbjuder också Sundet sedan mörkret faller på och lotsfartyg och båtar tända sina ljus och hundratals fiskarlykter glimma äfven i vattnet.

En rätt ståtlig och ganska vacker anblick har man äfven, när i skymningen fiskarflottan för fyllda segel lämnar hamnen.

Vår bild visar flottan kort före uppbrottet.

Något societetshus finnes det icke på badorten Limhamn och heller ingen »direktion för nytta och nöje». Men det lilla i grönt inbäddade badhotellet, alldeles midt för badhusbron, med sina rymliga verandor och sina skuggande bersåer, har mer och mer blifvit en mötes- och samlingsplats för Limhamns sommargäster.

BADHOTELLET I LIMHAMN.

UR DAGSKRÖNIKAN.

EN EMIGRANTERNAS VÄN. I dessa emigrantfeberns tider, då tusentals svenskar lämna fosterjorden för att gripa efter det lyckofantom, som de tro sig se i det fjärran Amerika, kan det ej vara ur vägen att nämna några ord om en i New-York bosatt svensk, mr Edward Ahl, som åtagit sig det behjärtansvärda och ingalunda lätta värfvet att vara sina nyanlända fattiga och om amerikanska förhållanden okunniga landsmän till hjälp vid deras första steg i det främmande landet.

Redan 1892 kommo en del af New-Yorks mera framstående och lyckligt lottade svenskar på den tanken att bilda en förening, hvilken med råd och dåd skulle bistå de landsmän, som, okunniga i språket, utan penningmedel och utan vänner, stodo öfvergifna efter framkomsten till Amerika. Föreningen konstituerade sig omedelbart, men det dröjde ända till våren 1895, innan den vunnit sådan ekonomisk stadga, att den kunde börja sin aktiva verksamhet.

Svenska hjälpföreningen, som det officiella namnet å institutionen i fråga lyder, förestås af mr Edward Ahl, och densamma har sitt kontor i »The Barge Office», 45 Pearl Street, New-York. Mr Ahl var en af dem, hos hvilka tanken till sällskapets bildande först uppstod och han har från första ögonblicket med oförtröttadt nit skött den maktpåliggande tjänsten såsom föreningens agent och mest verksamma styrelseledamot.

MR EDWARD AHL.

Den lilla lön, han emottager för sitt mödosamma och enformiga arbete, motsvarar ingalunda de krafter, han därå nedlägger, men föreningens tillgångar äro små och förmå ej mera. Hr Ahl inser detta och slappnar ej i sitt intresse. Tvärt om, då han ej an-

ser sig kunna sträcka sig längre med föreningens medel. — är hans egen kassa alltid öppen, då han ser, att verkligt behof är för handen.

Stilla och lugn, som han själf är, så förflyter hans verksamhet. Sannolikt ha högst få här hemma hört talas om honom, men därute har han i tacksamma landsmäns minne rest sig en ärestod, som skall bestå, långt efter det han sista gången slagit ihop den stora hufvudboken, som talar om, huru många behöfvande hos honom funnit stöd och hjälp. En hvar, som kommer till New-York för att söka arbete, bör också utan dröjsmål vända sig till hr Ahl i stället för att lyssna till svindlande, äfventyrliga projekter. Han kan då vara säker att finna en vän, som är villig att hjälpa, och hjälpa snart utan hänsyn till den sökandes religion, samhällsställning eller framtida utsikter.

»LÄXLAGET 1872» VID FARMACEUTISKA INSTITUTET. FRÅN 30-ÅRSMIDDAGEN PÅ HASSELBACKEN. DEN VID BORDSHÖRNEN SITTANDE ÄR DEN KÄNDE SÅNGAREN, APOTEKAREN SALOMON SMITH FRÅN YSTAD; DE STÅENDE FRÅN VÄNSTER TILL HÖGER: APOTEKARNE BUNTH, ASKERSUND, MOSSBERG, GÖTEBORG, SCHÖNBERG, WIFSTAVARF, ASPLUND, FRÄNSTA, THELANDER, LJUSDAL, WALLÉN, HVETLANDA, ARBMAN, STOCKHOLM, ENELL, STOCKHOLM, PETERSSON, LINKÖPING.

»LÄXLAGET 1872» vid Farmaceutiska institutet firade häromdagen å Hasselbacken sitt 30-åriga minne. Af de ursprungligen 32 medlemmarne ha 12 aflidit, så att nu 20 återstå, af hvilka 10 infunnit sig å festen, de andra mötte med hälsningar i telegram.

Den säregna festen tillika med deltagarnes uttryckta önskan att se sitt kordiala samkväm förvidadt medels kameran och trycksvärtn, har föranledt Idun att i sitt dagsnummer meddela en grupp bild af de minnesfirande »helbregdagörrarne», så mycket hellre som de å sina respektive verksamhetsorter äro kända och uppburna personligheter och en af dem, nämligen hr Salomon Smith från Ystad, genom sina betydande insatser i svenskt musiklif åtnjuter ett vidtgående konstnärskyte.

HUDIKSVALLS FOLK PARK, en anläggning, som den trefna norrlandsstadens befolkning helt visst skall få mycken glädje af, invigdes nyligen under stor tillslutning af Hudiksvalls invånare. I det högtidliga hälsningstalet berördes ändamålet med folkparken och hur man tänkt sig dess fortsatta utveckling. Närmare 2.000 kr. hade under den gångna sommaren nedlagts på arbete i parken, men ännu återstår mycket att göra. Ett framtidsmål är att kunna bygga ett utsiktstorn. För detta ändamål är en gammal bastant sparbössa af järn upphängd på en likaledes gammal stapel och med anslag, som angifver hvad de i

FRÅN HUDIKSVALLS NYIN-
VIGDA FOLK PARK. E. HED-
BERG FOTO. 1 UTSIKT FRÅN
PARKEN. 2. SPARBÖSSAN.

sparbössan nedlagda penningarne skola användas till. — Den ena af våra afbildningar af parken i fråga återger denna för anläggningens utveckling viktiga detalj.

EN FRUNTIMMERSKARL. AF MARISQUI.

DET var 30 grader kallt. Snön låg hvit och hårdfrusen öfver nejden. Den gnistrade i månlyuset ute på sjön, den skrek under medarne, som ilade fram däröfver. Inne i skogen lågo drifvorna djupa under träden och bjällerklangen dog bort bland de tyngda grenarne. Men själfva vägen slingrade sig plogad och jämn, redan en smula svartnad af kolfororna, som nu på nyåret börjat komma fram till bruket.

I afton var det dock åkdon af mera elegant snitt, som med korta mellanrum körde framåt lindallén. De svängde af genom de stora gjutna, vid prydliga marmorstolpar fästade järngrindarne, som i tydlig förväntan stodo vidöppna, upp på stora gården och stannade framför den rikt eklärrerade slottlika byggnadens trappa. Väl inpälsade herrar och damer förhjälpes af betjänten och husjungfrun ur fällar och filter samt ledsagades till toaletterummen, medan samtidigt andra ombonade gestalter gående nalkades från de närliggande bostäderna vid bruket.

»God afton, herr förvaltare, välkommen fru Vigren,» hälsade den vänliga brukspatronessan ett litet i salongen inträdande sällskap. »Så roligt att lilla Emmy fick följa med. Jägmästarens vågade ej medtaga sina flickor, när det var så kallt, men jag hoppas Emmy skall få roligt ändå. Fröken Bräcke har väl varit så vänlig att taga med dansnoter? Tack, min snälla vän. Ungdomen vill ha sig en sväng förstas.»

Tébrickorna började kringbjudas. Oaktadt hela sällskapet bestod af gamla bekanta, härskade en viss stelhet i början. Damerna synade oförmärkt de nya toaletterna, som regelbundet hvarje år uppenbarade sig på den stora nyårsbjudningen hos brukspatronens, vittnande om sina bärarinners smak och Sy-Kristins uppfinningsförmåga och — förtegenhet.

De af herrarne, som väntade sig ett parti kort, vankade omkring, sågo förströdda och frånvarande ut, drucko plikt-skyldigast ur sin tékopp, småspråkade likaledes med fruarna och drogo sig småningom, som ledda af en magnetisk ström, mot smårummen. Detta var signalen för den nu under skol- och universitetsferierna rätt talrikt representerade manliga ungdomen att söka upp flickorna och att ledsaga fröken Bräcke, förvaltarens guvernant, till pianot.

Snart därefter dansades med lif och lust. Inga blaserade eller trötta mi-

ner skönjdes och fröken Bräcke fick hålla i oförtrotet. Ibland slutade hon likväl helt tvärt och reste sig från instrumentet, men, bestormad med böner att fortsätta, förmåddes hon lätt att återtaga sin plats. Då glänste skälmen i hennes ögon, medan de följde de hvirlande paren.

Slutligen måste dock ett längre afbrott göras, ty det skulle dukas till supén i salen. Nu lektes lekar i de angränsande rummen och fröken Bräcke fick därunder ersättning för sin tjänstvillighet förut. Hon var en af dessa kvinnor, som, ehuru gråhåriga, aldrig bli gamla till sinnet, som ungdomen älskar, emedan den vet sig mött med sympati. Och detta täflade nu alla att visa henne under lekarnes gång.

En af bruksbokhållarne, en vacker ung man med mörka ögon och små svarta mustascher, var gifven rolig-

hetsminister. I afton uppträdde han som spåkvinnua, iförd stor schal och röd hufvudduk.

»Älskvärda fruämnen, fröknar och mamseller, hvem vill bli spådd?» kraxade han i fallett.

»Jag, jag,» skrattade de unga damerna och räckte fram sina händer, hvilka nu åter hunnit blifva hvita och släta efter det ansträngande julstök.

Och där spåddes under allmänt jubel, som stegrades hvarje gång någon träffande insinuation gjordes.

»Bravo, bravo, herr Brobeck.»

»Jag heter inte herr Brobeck, jag heter Spå-Lotta,» kväkte falsetten

En liten barnhand stacks slutligen fram. Den tillhörde förvaltarens lilla Emmy, som, i brist på barnsällskap, höll sig till »de stora».

»Bah, i sådana där händer ser man ingenting.» Spå-Lotta gjorde en komisk grimas och slog vårdslöst undan den lilla handen. De öfriga skrattade.

En brännande rodnad öfvergöt den lilla flickans ansikte och då lärarinnan i detsamma vänligt drog henne till sig, dölde hon bakom henne de tårar, som uppstigit i de blå ögonen.

Emellertid gjorde herr Brobeck, öfvermodig af framgången, en rond in till fruarna och åtföljdes af de andra.

»Vill Emmy spela ett parti kulspel med mig?» frågade en vänlig stämma. Den tillhörde Karl Svantesson, skollärares son, en fräknig och en smula tafatt yngling, som blifvit inbjuden, emedan han var skolkamrat med brukspatronens söner.

En tacksam blick ur de stora blå ögonen mötte honom och den lilla trippade fram till bordet, där brickan med de brokiga glaskulorna hade sin plats.

Aftonen skred fram under glam och glädje. Småningom troppade gästerna af; de gående såväl som de åkande. När den sista släden gled ut genom grindarne, var månen längesedan nedgången, men norrskenet flammade skarpt öfver natthimmeln.

Det var trettio grader kallt.

»Hvad var det för en vacker flicka du hälsade på?» frågade kassör Brobeck sin kamrat bankkamrern, då de gingo Storgatan framåt för att intaga sin sena middag.

»Det var fröken Vigren. Fadern, f. d. bruksförvaltare, har nyss flyttat till staden. Jag träffade dem hos telegrafkommissariens häromkvällen.»

»Vigren . . . Vigren? Det är bestämdt min gamle principal. Flickan ser bra ut.»

»Ja, och är förmögen också.»

»Nåja, han var med under de goda tiderna, gamle Vigren, men inte blir det väl ändå så mycket på barnen.»

»Inte på fädernet. Men hon har ärft morfadern, brukspatron Hökhufvud. Han var aldrig riktigt med om moderns parti med Vigren, han hade önskat en finare mäg, och så gjorde han

testamente till förmån för barnen. Här har du ditt locus. God middag.»

Kamrern, som var gift, gick hem, medan kassören inträdde i hotellets matsal.

Uppasserskan, en fyllig brunett med omsorgsfullt krusadt hår, kom skyndande fram. Den frukostige kassör Brobeck blef alltid betjänad före alla andra och äfven om han, som nu, kom sedan alla ätit, kunde han vara viss om förträfflig mat.

Han ögnade liknöjdt igenom matsedeln, begärde hvad som syntes honom mest aptitretande och läste förtrödd en tidning, medan han väntade. Snart hade han fått sin portion och flickan drog sig dröjande tillbaka.

Hon väntade tydligt att han skulle tilltala henne, som han brukade, då han, som nu, var ensam.

Men det gjorde han icke. Han tänkte synbarligen på annat.

»Har Hulda godt kaffe i dag?» frågade han slutligen, då hon kom med den lilla brickan.

»Så godt som möjligt, kassörn,» svarade hon leende.

»Är det ingenting mera som behagas?» frågade hon med en kokett blick, då han snart därefter reste sig för att gå.

»Nej tack, inte i dag. Jo, en tändsticka.» I detsamma hon strök eld, tog han henne under hakan och kysste henne.

Hulda uppgaf ett litet rop.

»Men kassörn då...!»

»God middag, Hulda,» sade han skrattande, tände sin cigarr och gick. Men när han kommit ut på gatan, förbyttes leendet till ett drag af vedervilja.

»En äkta kvinnotyp! Först inbjuda de med blickar och leenden och när man så gör dem till viljes, se de ut som förorättade oskulder. — Förförda... kantänka... Ah, jag känner de små mamsellerna, både höga och låga, det är samma materie i alla, bara en smula mera förtäckt hos en del.»

Det här hotellivet var tråkigt i längden. Han var uppledsen vid det. Hade ibland tänkt inrätta eget hushåll, men drog sig för omtanken, besväret att ha tjänare m. m.

Gifta sig! Ja, därpå hade han funderat nu ett par år. Funderat skarpt!

Men med hvem?

Vacker, huslig och förmögen, det var de hufvudgenskaper han fordrade af sin blifvande fru.

Nog var det godt om flickor alltid, och inte voro de flera mot honom, det var visst och sant, men de husliga voro icke förmögna och de förmögna hade, utan att vara hvarken vackra eller husliga, stundom pretentioner af alla slag.

Han visade dem alla uppmärksamhet, ibland den ena litet mer, ibland den andra, men längre gick han ej, han var rädd att förhastiga sig.

Märkvärdigt! För tjugu år sedan föreföllo honom alla flickor söta och behagliga och han blef betagen i den ena efter den andra. Den nuvarande generationen var bestämdt en försämrad upplaga. Eller berodde det på hans egen skärpta blick? Då man närmar sig fyratiotalet löper man ej ästad som vid tjugu, det är sant, men ändå...

Vacker karl, treflig sällskapsmänniska och med god ställning, skulle han hafva varit en gärna sedd friare i många af stadens anseddare familjer, det visste han, ehuru, det visste han också, hans erotiska snedsprång icke voro okända. Men sådant glömmes lätt, då man beslutar sig för att bli en stadgad äkta man. Vore vederbörande för nogräknade i det fallet, blefve epousörerna tunn-sädda.

Där borta på trottoaren kommo nu tre unga damer.

Fröken Adolfson, lärarinna i elementarläroverket för flickor. Vacker, men själfständig och opraktisk. Duger inte.

Fröken Englund, rektorns husföreståndarinna. Utmärkt i sitt fack. Rektorns middagar voro verkliga konstnjutningar i sitt slag och fröken var lika älskvärd värdinna som hon var skicklig att arrangera. Hon satt helst med nedslagna ögon och det borde hon aldrig göra, ty när hon såg upp och riktade det ena ögat på honom med en glansfull blick, skelade det andra efter, ja, hvem vet hvad. Nej, det skulle vara outhärdligt.

Tyske konsulns dotter! Stulfull uppenbarelse! Men det hade pratats åtskilligt om henne och faderns förste bokhållare, och en flicka hvars rykte ej är riktigt fläckfritt... man betackar sig.

Kassören var nu midt för de tre unga damerna. Han hälsade med den utsökta elegans, som var honom egen och som fört honom högt i damernas ynnest.

»Hvad kan ha lockat ut de tre gracerna i detta sorgliga höstväder?» yttrade han *en passant*.

»Äh, vi skola på kafferep i Olympen,» svarade den alltid slagfärdiga fröken Adolfson.

»Lyckliga gudar!»

»Där blir inga gudar alls, utan bara de nio muserna, som skola arbeta på julklappar.» De veko af in i närmaste port.

Där uppe i huset bodde lektorn i grekiska Han hade tre döttrar, af skolpojkarne kallade »klassikerna», men de hörde icke till dem, hvilka kommo med i kassörens mönstring.

Borta vid torget kom Elsa Brander, enda dottern till en af de andra lektorerna, tydligen äfven hon på väg till kafferepet.

Med henne hade det verkliga hållit på att bli allvar, ty hon uppfyllde alla kassörens anspråk. Stätlig och välbildad, praktisk och med ett ansenligt moderne. Hennes husliga gåfvor hade han ej direkt pröfvat, men hon hade gått igenom en kurs i huslig ekonomi någonstades och förestod faderns hus med en gammal trotjänarinnas biträde. För öfrigt pigg, treflig och intresserad af allt möjligt, ja, där hade han funnit den rätta. Så trodde han ända tills en dag i somras, då han gjorde en promenad utåt landet. Vid foten af en ek tätt intill landsvägen fick han syn på en glän-sande damvelociped och ett stycke därofvänför, uppe i själfva trädet, något annat. Först såg han bara en upprispad kjolkant och en sko, men en hastig blick vidare uppåt förvissade honom om att det var ingen mer eller mindre än föremålet för hans tankar.

I förmodan att hon af någon orsak ville undvika att möta honom och därför sökt skydd i trädet, ämnade han diskret gå vidare utan att låtsas märka henne. Han var mycket förvånad, men ännu mera öfverraskad blef han, då hennes röst manade honom att se upp.

»Goddag, herr Brobeck. Kan ni gissa hvad jag gör här?»

»Leker dryad förmodligen,» supponerade han artigt.

»Nej, inte precis. Jag sitter och föreställer mig hur småfågeln skola känna det. Vet ni, det måtte vara förtjusande att vara bofink.»

En hastig tanke att hon kanske improviserat situationen i någon särskild afsikt kom honom att räkna upp armarne och med ett förstulet leende fråga:

»Får jag hjälpa fröken ned?»

»Nej tack, jag skall njuta af min fågelfrihet än en stund.»

Inte därför alltså. Han fortsatte sin promenad med blandade känslor. Sådana där fågelfasoner voro intagande för små lätta sylfider i romaner kanske, men att en groflemmad ung dam på sina modiga 70 kilo promenarar i träd lik en löfgroda och exponerar trasiga klädningsfålar och fötter af ej just Cendrillonstyp för hvarje vandrande landsvägsriddare, det verkar atkylande äfven om hemgiften är sexsiffrig.

Han raljerade smått med henne nästa gång de råkades och det tog hon ej illa upp, utan förklarade att trädklättring var hennes favoritsport. Men när han gjorde en antydning om att det kanske vore tid att hon slutade därmed, blef hon stött, och då kom han på det klara med ännu en sak: att hon var snarstucken och en snarstucken fru... br!

Nu var hon blid igen. Hon rodnade till och med riktigt vackert, när hon på andra sidan af gatan besvarade hans hälsning, men det förändrade icke hans åsikter och i tankarna kallade han henne alltid »löfgrodan».

Kassören var nu uppkommen i sin eleganta ungarlövåning i grosshandlare Blomméns hus vid torget, två trappor upp, som lokaladressen lydde.

Han gick fram till spegeln. I det ansikte, som blickade honom till mötes därur, syntes markerade spår af ett oregelbundet lefnadssätt, och det lockiga svarta håret var betänkligt förtunnadt, men en vacker karl kunde han ännu kallas.

Emmy Vigren!... Hm! Hur gammal kunde hon egentligen vara nu? Det var 16 år sedan han var på bruket. Då var hon bara barnet. Således ett par och tjugu nu. Ja, det kunde ju vara lagom. (Forts.)

KUNGL. TEATERN. I måndags började hr John Forsell sitt bebadade gästspel vid k. teatern, ett gästspel, om hvars varaktighet olika uppgifter varit synliga — nu senast med tidrymden för detsamma angifven till en månad. Hvarje vän af vår operascen vill emellertid hoppas, att gästspelt skall öfvergå till fast engagement. Ty k. teatern har ej råd att undvara en sådan förmåga som hr Forsells.

Förnämsta tvättmedel

äro och förblifva dock vid finare tvätt

HYLINS Ekonomi-Tvål

och vid gröfre tvätt (byk)

HYLINS Prima Tvätt-Tvål

Början gjordes som sagdt i måndags, då hr F. utförde titelpartiet i »Den flygande holländaren». Den framstående konstnären gaf en på det hela taget förträfflig bild af den dystre holländaren, och stämman klingade fyllig och varm som förr. Hr F. blef ock efter hvarje akt föremål för det lifligaste bifall. Sådant kom ock de medspelande till del, och vi måste bekänna, att det var en af de mest lyckade föreställningar af »Den flygande holländaren», vi varit med om härstädes.

I Sentas parti hörde vi för första gången fröken Berg — nyengagerad vid k. teatern — och vi blefvo lika mycket öfverraskade öfver hennes alltigenom poetiska framställning som öfver hennes musikaliska samt af en ganska god och jämt utbildad röst burna sång. Eriks parti hade öfvertagits af hr Nyblom, som äfven här fick tillfälle att visa sin stora användbarhet. Först nu blef det verklig färg öfver framställningen. Hr Sellergren var vid synnerlig präktig disposition, och styrmannens lilla parti sjöngs med tydligt textuttal, men med tjock tonbildning af hr Nordqvist. Det hela leddes af hr Henneberg. Föreställningen bevestades af h. m:t konungen och en nära fulltalig publik.

— Sistlidne lördag uppfördes »Romeo och Julia». Fröken Lagergren fortfor att debutera i det kvinnliga titelpartiet. Något framsteg från förra spelåret kunde egentligen ej märkas. Fröken L. besitter en anmärkningsvärd lätthet för koloratur-sång, men stämman verkar särskildt i höjden hällig och klanglös. Textuttal är ganska godt, och att spelet ännu förräder nybörjaren är ju ej ett undra på. Förefintliga brister i både ena och andra hänseendet torde dock genom träget arbete kunna aflägsnas. I Tybalts parti uppträdde f. f. g. hr Nordqvist, som ådagalade ett lifligt spel, men hvars ingalunda vackra stämma särskildt i höjden låt pressad och klanglös. Som prins Paris föreföll hr Strömberg ganska »bortkommen». Hr Malm var en god Romeo, men råkade under aftonen ut för ett par missöden.

Ett par dagar förut gafs »Tannhäuser», där fröken Lindegren fortfarande visade sig fullt kunna fylla Venus' maktpåliggande parti. Stämman klingade stark och fyllig, och knappt en stafvelse gick förlorad af texten.

VASATEATERN tycks ha tagit till sin uppgift för säsongen att bjuda en retrospektiv utställning af operettkonstens äldre verk, och efter Lecocq's »Mamsell Angot» har nu följt samma kompositörs »Theblomma», som dock hvarken i musikaliskt eller text-hänseende går upp emot föregångaren. Emellertid är om utförandet intet annat än godt att säga: fröken Berents som den täcka lilla kinesiskan och fröken Hamberg som den kända marketenterskan skötte sig båda såväl vokalt som dramatiskt förträffligt, hr Schückers präktiga stämma kom utmärkt till sin rätt i Pinsonnetts roll, och de nu hardt när »klassiska» figurerna Dung-Ka-Schin och Phum-ling hade i hr Ringvall och Adami fått ett par representanter, som icke knusslade på den drastiska färgläggningen. Premiërepubliken var också tack-sam och bifallet bådade en serie goda hus för det retrospektiva programmet. Men när komma de verkliga nyheterna?

N:R 18 AF DAMERNAS MUSIKBLAD, utgifvet af Ellen Sandels, föreligger nu och innehåller trenne anslående kompositioner, nämligen »Bondbröllop», karaktärsstycke för piano af H. Bungart, »Valse noble», op. 327 nr 19 af Carl Bohm, samt »Bagatelle», ett litet nått pianostycke af Oscar Möller, en ung debutant på salongskompositionens område. Textafdelningen meddelar notiser från hufvudstadens musiklif, slutet af den intressanta novellen »Kejsarinnans sångspel», »Ett Richard Wagner-minne» m. m.

Svenska

Kompositionslinnefabrikens välkända tillverkningar af Kragar, Manschetter och Bröstveck för Herrar, Damer och Gossar, hvita och kulörta, rekommenderas.

OBS! Ingen tvätt och strykning. I parti från

Riks- 38 33. Allm. 168 93.

Säljes i alla väl sorterade Manufaktur- & Herrekipingsaffärer.

Svenska Kompositionslinnefabriken

FRESK & ÅKERBLOM.

STOCKHOLM.

Ovalin,

Nytt, patenteradt äggkonserveringsmedel.

Föreståndarinnan för Fackskolan för huslig ekonomi i Upsala, fröken Ida Norrby, intygar den 31 januari 1902, att af ägg, som i början af oktober 1901 konserverats med Ovalin, hvitvit godt kunnat slås upp till skum samt att äggen för öfrigt i likhet med färsk ägg kunde användas såväl till förvaring som stekning och löskokning (förvaringstid 4 månader).

Lektorn vid Ultuna Landbruksinstitutet Hr E. Peterson, intygar, att ägg som konserverats med Ovalin och förvarats 1 år och 3 dagar vid prof visat sig lika med färsk ägg såväl till smak, lukt och utseende, samt att efter kokningen intet spår af det använda konserveringsmedlet kunde upptäckas.

Aktiebolaget OVALIN, Upsala. Partiförsäljning genom Henrik Gahnns Aseptin Amykos Aktiebolag, Upsala & Stockholm.

Lördag: Silppudding med äggstanning; slätvälling.

RECEPT.

Stekt fårsadel (f. 12 pers.). 3—4 kg. fårsadel, 2 hg. späck, 1 msk. salt, 1 msk. smör, 3 fjärdedels liter buljong eller vatten.

Beredning: Fårsadelen, som bör ha hängt 8—14 dagar, bultas väl, hvar efter den tvättas ut en duk, doppad i hett vatten. Njurarna borttagas, och en del af rebenen, så att de tunna sidorna kunna uppvikas. Späcket skäres i fina strimlor, hvilka rullas i saltet och härmed späckas sadeln. Den ombindes därefter och lägges på en med smör bestruken långpanna, insättes i ugn och får steka vid god eld 2—3 tim. Den spådes med buljongen och öfveröses ofta med sin sky. Skulle steken bli för brun, öfvertäckes den vid slutet af stekningen med smordt papper. Den upplägges på fat och garneras med potatiskroketter, glasserade morötter och gröna bönor. Serveras med sin egen sky.

Potatiskroketter (f. 6 pers.). 1 lit. potatis, 1 ägg, 1 halft hg. smör, 1 tsk. socker.

Till panering: 2 ägg, 1 kkp. stötta skorpor.

Till kokning: 1 halft kg. flottyr.

Beredning: Potatisen skalas, kokas och pressas genom purépress. Den pressade potatisen blandas med det söndervispade ägget och det kalla smöret, hvarefter moset afsmakas med socker och salt. Här af formas kroketter, som rullas i stötta skorpor, doppas i vispadt ägg och rullas åter i stötta skorpor. Kroketterna få därefter ligga 1 tim. att hårdna o. kokas sedan gulbruna i flottyr. De upplägges på gräppapper att afrinna.

Nyhet!
Göteborgs
Kexfabriks
Walnut Creams
Med Walnöts-fyllning. (2)

Tårta a la finesse (f. 12 pers.). 212 gr. smör, 8 dessertskedar socker, 2 ägg, 6 rågade msk. hvetemjöl.

Till formen: 1 tsk. smör, 2 msk. stötta skorpor.

Mandelmassa: 1 o. 1 halft hg. sötmandel, 10 bittra, 1 hg. socker, 1 halft tsk. rivet citronskal, 1 ägghvita.

Till garnering: 3 hg. katrinplommon, 1 lit. färsk äppel, 2 hg. torkade aprikoser, 6 hg. socker, 3 del. vatten, 20 gr. pistaciemandel.

Beredning: Af smör, socker, ägg och mjöl beredes en vanlig mördeg. En form eller gjutpanna smörjes med smöret och beströs med de stötta skorpor. Degen utkafas till en rund kaka, lägges i formen och gräddas gulbrun i god ugnsvärme, hvarefter den uppstjälpes och får kallna.

Mandeln skällas, torkas och drifves genom kvarn, stötes med sockret och citronskalet i stenmortel, hvarefter den till hårdt skum slagna ägghvitan nedröres, och allt stötes, tills det blir fint och sammanhängande. Aprikoserna lägges i vattnet dagen förut. Af sockret och vattnet kokas en klar lag, i hvilken de skalade och i klyftor skurna äppelna kokas klara. Äppelna upptagas. I

lagen kokas därefter aprikoserna och katrinplommonen, tills de bli mjuka. Pistaciemandeln skällas och hackas fint. Af mandelmassan formas en hög ring på tårtans yttre kant. Inuti denna ring garneras tårten vackert med den kokta frukten. Pistaciemandeln strös öfver. Tårten serveras med vaniljsås eller vispad grädd.

Färsfylldt kälhufvud (f. 6 pers.). 1 medelstort kälhufvud, 2 hg. benfritt oxkött, 2 hg. späck, 3—4 kkp. god mjölk, 1 liten msk. salt, 1 halft tsk. hvitpeppar, 4 msk. stötta skorpor, 1 msk. potatismjöl, 2 msk. flottyr, fläsksvål, 5 kkp. buljong.

Beredning: Kälhufvudet förvälles helt, upptages och får afrinna. Det urhållas uppifrån och fylls med den arbetade köttfärsen, som bör vara tämligen lös, öfvertäckes med några stora kålblad samt ombindes och brynes i rykande flottyr. När kälhufvudet är brynt, upptages det, flottytren hålles bort, en fläsksvål lägges på botten af grytan och på denna lägges kälhufvudet. Den kokande buljongen påspådes, och anrättningen får saktas koka minst 2 tim. Serveras på fat med såsen i särskild såskål.

Brynt hvitkålssoppa (f. 6 pers.). 1 litet kälhufvud, 2 msk. smör, 1—2 msk. sirap, 2 o. 1 halft lit. buljong, 12 kryddpepparkorn, 6 hvitpepparkorn, salt.

Beredning: Kälhufvudets yttre blad tagas bort, de öfriga lossas från stjälken, och den tjockaste delen af hufvudnerven skäres bort, hvarefter kålen skäres i fina tärningar. Dessa förvällas därefter omkr. 5 min. i lätt saltadt vatten och läggas upp på duk eller sikt att afrinna. Smöret brynes i en gryta, kålen lägges i jämte sirapen och får under flitig rörning bryna, tills den

A. B. FREJA-MAGASINET
Specialaffär för Damartiklar
STOCKHOLM
FÖRSÄLJNINGSLOKALEN:
18 HUMLEGÅRDSGATAN 18
29 DROTTNINGGATAN 29
KONTOR och LAGER:
18 HUMLEGÅRDSGATAN 18

fätt en vacker ljusbrun färg. Buljongen tillsättes jämte kryddorna, och soppan får koka omkr. 3 tim. med tätt slutet lock. Den afsmakas därefter och serveras med frikadeller, korf eller fläsk.

LÄKARERÅD

INNHAVAR af Iduns läsarinnor äger att på denna afdelning erhålla fria läkarråd. Förfrågningar insändas till redaktionen med påskrift: Till Iduns läkare.

EN 58-ÅRING. Då denna värk väl sannolikt är af reumatisk natur, vore det högst önskvärdt att ni kunde få massage af fullt kompetent person. Som tillfälligt lindrande medel kan ni utan skada taga salicylsyradt natrium eller salipyrin 2—3 gram om dagen. — Någon »svårare» sjukdom riskerar ni ej. E. 22 år. 1) och 2) Kan naturligtvis ej besvaras utan undersökning af bröstet. 3) Båda delarna äro väl snarare beroende på blodbrist. 4) Se svar till Götha i nr 14.

1876. 1) Ja. 2) Tvättningar med lika delar brännvin o. blyvatten, med tillsats af carbolsyra (3 proc.). 3) Se svar till Eva i nr 5.

RUTH. Vanlig fotogen några kvällar å rad (ej i närheten af ljus!); tvålvtättning morgnarna.

LOTTA. Kuren ofarlig. Under eller efter maten. A. P. 35 ÅR. 1) Bör personligen vända

KÖKSALMANACK

Redigerad af

FACKSKOLAN FÖR HUSLIG EKONOMI I UPSALA.

(Föreståndarinnan, fröken Ida Norrby.)
FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR VECKAN 21—27 SEPT. 1902.

Söndag: Soppa med blomkål; kräftomelette; stekt fårsadel med potatiskroketter och legyner; tårta a la finesse med vaniljsås.

Måndag: Färsfylldt kälhufvud; soppa på blandad frukt.

Tisdag: Hachis på får med förloreda ägg; äppelkräm med mjölk.

Onsdag: Vegetarisk blomkålspuré; kokt torsk med smörsås.

Torsdag: Brynt hvitkålssoppa med frikadeller; berlinermunkar med sylt.

Freitag: Biffstek med potatis; gräddkaka med sylt.

Köp svart Siden!

Begär mönster af vårt garanterade solida siden från 90 öre till 13 kronor pr meter.

Specialitet: Nyaste sidetyger för brud-, sällskaps- och promenadtoiletter, äfven kulörta och hvita.

Vi sälja i Sverige direkt till privata och sända de utvalda sidetygerna tullfritt och franko till bostaden.

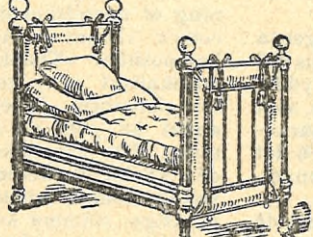
Schweizer & Co., Luzern (Schweiz).

— Siden-Export. —

Det bästa hvetemjölet

MALMÖ BEST PATENT
Malmö Stora Walsqvam

Billiga Sängar & Sängkläder.
Li oleummattor, Borddukar, Orientaliska mattor, Sticktäcken, Filtar m. m.
John Ytterman, 11 St. Nyg., Stockholm.

Begär prospekt från **Göteborgs Handelsskola**
Erik Dahlbergsgatan 2, Göteborg, där nya hufvudkurser i dubbla italienska bokhålleriet, skönskrifning, handelsräkning och språk börja den 3 och 17 okt. och den 1 nov. — Vallria ämnen. — Såväl kvinnliga som manliga elever emottagas. Vårterminen börjar den 24 jan. 1903. Platser ansökas i de flesta fall. (Rikstelefon 31 61).
Karl O. Lindeberg, föreståndare.

Gösta Berlings Saga i bilder.
En serie fint utförda vykort från Vermlands vackraste trakt, upplagande de platser Gösta Berlings saga nämner samt deras verkliga och fingerade namn. Serien 25 kort franko mot 2 kr. i postanvisning eller mot postförskott.
MYHRMAN, BERNER, Rottneros.

Banyuls Trilles.
Ett aptitgivande, magstärkande vin, afsedt för konvalescenter och svaga personer i allmänhet. Rekommenderadt af många hrr läkare.
Pris pr butelj kr. 3,50 hos
HÖGSTEDT & C:o,
Stockholm, 32 Regeringsgatan.

Husqvarna Hushållsvåg
(med regleringsskruf) bör finnas i hvarje hem.
Försäljes af alla välsorterade järnhandlare.

Läs och märk!
Af alla ekmöbler fås de bästa från **Ekmöbelfabriken i Nyköping.**
Begär prisurant

Pianolektioner.
Undervisningsvan elev af Rich. Anderssons musikskola meddelar undervisning åt nybörjare och mer försigkomna, från och med d. 8 sept. Sibyllegatan 65, 1 tr. Goda ref. finnas.

Elever mottagas fortfarande i **Örebro Väfskola.**
NINA von ENGSTRÖM.

Institutet för Franska språket,

upprättadt genom samverkan mellan nedannämnda styrelser, öppnas ånyo **Onsdagen den 1 Oktober.** Läroanstaltens uppgift är att bereda handels- och yrkesidkare äfven som andra personer, hvilka önska att i praktiskt syfte studera nämnda språk, tillfälle till en på samma gång prisbillig och god undervisning i ämnet.
Institutet mottager såväl **nybörjare** som **försigkomna elever** på olika stadier. I sex uppstigande klasser. Barn under 14 år mottagas **icke.** Hufvudlärare: Lektor **Oscar Wigert**; för konversationen **Mlle Jeanne Perrin.**
Inträdesanmälningar göras hos Rektor **P. Fischier**, som träffas **hvarje helgfri dag kl. 11—12 f. m.** i huset nr 13 Brunnsgatan, 2 tr. Allm. Tel. 55 31.
Stockholm i September 1902.

Styrelsen för Stockholms Borgarskola. Styrelsen för samfundet Alliance Française härstädes.

Om burfåglar, deras vård och afvel

af **L. E. Björkman,**
har en broschyr nyss utkommit på **Lars Hökerbergs** förlag och säljes i hvarje välordnad bokhandel å kr. **1: 25.**
Rekommenderas **alla fågelvänner!**

Elisabeth Östmans Husmoderskurs

— praktisk och teoretisk undervisning i huslig ekonomi för unga flickor och husmodrar — börjar sin första termin den 15 okt. 1902. Anmälningar mottagas, förfrågningar besvaras och prospekt erhållas af undertecknad.
ELISABETH ÖSTMAN.
f. d. hufvudlärarinnan för den praktiska undervisningen i Läroarinnekursen vid Fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala. Adr. till den 3 okt. Jakobdal, Järva, därefter 8 Östra Järnvägsgatan, 2 tr., Stockholm (nära hörnet af Mäster-Samuelsgatan).
Referenser. Stockholm: Fru Christine Bünsow, Strandvägen 29. Friherrinnan Märta Cederström, Blasieholmstorg 11. Fru Fanny Huss, Regeringsgatan 93. Fröken Sigrd Pählman, Döbelnsgatan 1 c. Doktorinnan Anna Wide, Hamngatan 22. Fru Amanda Kerfstedt, Tomtebodå. Uppsala: Fröken Ida Norrby, Föreståndarinnan för Fackskolan för huslig ekonomi. Fru Charlotta Kerfstedt.

fås — till hushållsbruk — äfven i 5 kg. originalpåsar med bruksanvisning.

God provision

Kunniga Amatörfotografer med god säljareförmåga erbjudas synnerligen fin och lönande provisionsartikel för direktförsäljning. Svar märkt »Foto under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

Mot hög provision

kunna några Damer få öfvertaga försäljningen af en stor konsumtionsartikel. Ingen risk! God förtjänst! Uppgift referenser i svar till »20 proc.» under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

MEST FÖRDELAKTIGT köpas Vy och illustr. Breffkort hos *John Fröberg, Finspong*. Insänd beloppet. 20 sorterade kort 60 öre, 50 sorterade kort kr. 1,10, 100 sorterade kort kr. 2, 500 sorterade kort kr. 9, 1000 sorterade kort 17; dessutom följa profver å Visittkort m. m.

sig till specialist för nässjukdomar (öronläkare). Troligen kan det onda afhjälpas genom en lätt operation. 2) Se svar till 30-årig fru i n:r 10.

D:r —d.

FRÅGOR

ENHVAR af Iduns läsarinna äger att denna afdelning framställa förfrågningar rörande husliga eller andra angelägenheter till besvarande af läsekretsen. Äro frågorna af den art, att de rätteligen höra hemma i annonsafdelningen, intagas de dock icke.

N:r 449. Skulle någon kunna meddela namnet på en teaterpjäs, i hvilken hjälten heter Hermance de Chateaurenard och hjälten Gaston de Rieux, äfvensom om pjäsen är bearbetad efter någon roman?

Jämtländska.

N:r 450. Är det någon, som kan säga mig, om det är möjligt att genomgå Handarbetets Vänners både väf- och sykurs under samma tid? Kan man efter genomgåna kurser erhålla plats som slöjdlärling vid flickskola? Huru stor plägar lönen för en sådan vara? Jag har ett gammalt prospekt, hvori det står: undervisning i konstömnad meddelas alla dagar från kl. 10—12 eller från kl. 12—3 efter eget val; och när det gäller afgiften står det: för 2 lektioner i veckan o. s. v.

Menas det då 2 (4) timmar i veckan, eller kallas tiden mellan 1—2 och 12—3 en lektion?

Till huru mycket kan man beräkna kostnaderna för inackordering och dylikt till en kurs? Måste eleverna hålla material? Få de behålla arbetena? Ajax.

N:r 451. Frågas om man måste begära tillstånd för att få bedriva kungsgafflar. Om så är, till hvilken skall man vända sig för att få rättighet därtill? Skall sådan affär anmälas till handelsregistret?

Prenumerant af Idun.

N:r 452. Finnes någon, som kan upplysa mig om, hvar fru v. Sotta f. n. uppehåller sig samt hennes adress? Hon brukar anlitas vid hårsjukdomar. R—a.

N:r 453. Har smakat utmärkt goda päron, inkokta med citron. Huru inkokas sådana? Ung fru.

N:r 454. Vore tacksam för anvisning på en bra dansskola i Stockholm. Vid hvad tid börjar kursen, och huru lång är den? Priset? Agnes.

N:r 455. Skulle någon kunna gifva mig den italienska öfersättningen af sången ur »Mignon»: »Känner du väl det land», samt gifva mig anvisning på någon bok, innehållande italiensk poesi. Marita.

N:r 456. Hvar och när kan man få reda på de ämnen, som Svenska akademien hvarje år uppsätter till täflan? Hvilket ämne är i år uppsatt? Manlig prenumerant.

N:r 457. Kan någon upplysa mig om, hvar jag kan få orden och melodien till en sång, i hvilken förekomma orden: »Älskar du för skönhets skull, älska, älska mig ej då» etc. F—a.

N:r 458. Huru tillagas god fläskkorv och s. k. lung- eller grynkorf, som nedsaltad håller sig god länge? Ung fru.

N:r 459. Kan någon säga mig adressen på den för sina storartade donationer bekante, amerikanske millionären Carnegie, eller hvar man kan erhålla densamma. Q. R. S. Z.

N:r 460. Kan någon gifva mig an-

visning på någon instruktiv läro- eller handbok i oljemålning, efter hvilken man på egen hand hand kan lära sig måla? M. M. L.

N:r 461. Anhålls om adressen till den s. k. studentfabriken eller privata läroverket i Stockholm. Prenumerant.

SVAR

ENHVAR af Iduns läsarinna uppmanas löfvt att till inbördes nytta i mån af förmåga besvara insända frågor. Svaren insändas till redaktionen, och angifves all tid tydligt nummer å den fråga de gälla. Åt de tre af våra läsarinna, som under årets lopp tillfylltstående besvarat det största antal frågor, komma vi som en ymnig muntran att vid dess slut utdela tre pris, hvardera bestående af 25 kronor. Förden skall betras en hvar, som insänder svar, alltid under teckna med samma signatur.

N:r 256. Tabläer kunna lätt arrangeras efter Snoilskys »Svenska bilder» och andra diktsamlingar eller efter taflor. Lämpliga äro t. ex.: Kung Erik och liten Karin (båtfärden), Stenbockens kurir, Torpflickan, Årstiderna, Askungen, »Rida Ranka», Hans och Greta, De sönderjutske piger, Den lille kollargossen, Frithiof och Ingeborg, Skyddsängeln, m. fl. Svea finner ni afbildad i tidskrifter och kalendrar. Olga.

N:r 263. De af eder uppräknade läroböckerna ge fullt tillräckliga kunskaper i respektive ämnen. I historia användes C. A. Zachrissons lärobok och J. R. Pallins, (Hufvuddragen af allmänna historien); i geografi: E. Carlssons lärobok; i naturkunnsighet V. Norlén och Fr. Lundgrens bibliska historia för folkskolan. D. A. Sundéns svenska språklära, Nordlunds räkneexempel.

Olga.

N:r 271. Ni har nog i Idun sett att flere privata institut annonsera. Minst kostsamt är nog att gå igenom Centralinstitutets kurs, som är tvåårig. Kursen börjar den 1 september. Den, som äfven genomgår tredje årets kurs (sjukgymnastiska kursen), får rätt att antaga titeln gymnastikdirektör och äro då legitimerade sjukgymnaster. Undervisningen är afgiftsfri. Föreståndare för institutet är professor L. M. Törngren. Bland privata institut må nämnas: gymnastikdirektör Liedbäck, Mästersamuelsgatan 39 — kursen börjar den 1 okt. och räcker vanligen 8 månader —, doktor Arvedsons, professor Ummans m. fl. Priset för privat kurs brukar vara 300—500 kronor. Prospekt tillhandahållas på därom framställd begäran.

Olga.

N:r 288. Fordringarne för inträde vid Centralen äro: kunskaper motsvarande inträdesfordringarna vid högre lärarinneseminarium (för hvilka utförligt redogöres i svaret n:r 719 i n:r 2 af årets Idun), ålder under 30 år, god hälsa o. häg för gymnastik. Kursen är tvåårig och kostnadsfri. Ett tredje års lärokurs (sjukgymnastiska kursen) berättigar till titeln gymnastikdirektör och legitimation för utöfning af sjukgymnastisk verksamhet.

Olga.

N:r 289. Bäst är väl att nivånder er till Dramatiska Teaterns elevskola; sätt er i förbindelse med intendenten Nils Personne eller premieraktören Albin Örtengren, hvilken är föreståndare för elevskolan. I Stockholm finns dessutom en läroanstalt af mera privat natur, nämligen Fröken A. Svenssons elevskola, som startades för 2 år sedan. Privata lektioner i deklamation kan ni nog äfven erhålla af fru Winterhjelm eller fru Anna Lisa Hvasser-Engelbrekt. Olga.

N:r 308. Ni kan antingen gå igenom

Ledig annonsplats!

Centralen eller ock ett privat institut. Se under tecknads svar till frågorna n:r 44, 271 och 288 i Idun för året.

Olga.

N:r 318. Ni bör vända er till kocken eller hushållerskan i något af de utländska ministerköken. Ni kan äfven mycket väl söka undervisning i »Stora sällskapet», 30 Arsenalsgatan. Ett kök, där finare uppläggningar förekomma, är ju också Kungl. slottets, där elever mottagas, om man vänder sig till köksmästaren, A. Ekberg, 2 a Slottsbacken. Där betalas vanligen af eleven 30 kronor per månad. Elever mottagas äfven å de förmånsta restauranterna, Grand Hotel, Hasselbacken m. fl. »där priset är 25—30 kronor per månad. I Prins Bernadottes kök lära och mottagas några elever. Nu har ni att välja på.

Olga.

N:r 320. Så mycket som 500 kronor behöfver ni visst ej. Då elev vinner inträde i hemmet, erlägges 200 kronor, af hvilket belopp 150 kronor återbäres, om elev efter profmånaden afgår. Elev erhåller bostad, belysning, eldning, kost, tvätt, läkarevård o. s. v. Elevkursen varar 6 månader, däraf en månads profkurs. Efter denna tid kan elev efter genom föreståndarinnan gjord anmälan blifva antagen såsom sköterska, i Röda korsets tjänst och får då under åtnjutande af ofvannämnda förmåner först under 6 månader tjänstgöra som undersköterska, hvarjämte hon äfven erhåller någon kontant lön samt sjukvårdsdräkt. Alla upplysningar erhålles

Tandläkare
John V. Lindh-Hygrell,
17 Karlavägen 17.
Praktiserar under sommarmånaderna vid Furusund. Allm. Tel.

Tandläkare Sjöquist
6 Sturegatan 6. Riks 4591. Allm. 5463.
Rådfrågning 2—3.

Tandläk. Elias Widfond
25 Regeringsgatan 25.
Träffas kl. 10—2 och 1/2 5—1/2 6 e. m.
Plomb. och insättning af artificiella tänder.

Min nästa (ett-åriga) kurs för damer i massage och sjukgymnastik börjar 1 okt. (N:r 29 Regeringsgatan). Närmare genom prospekt. Adress från 1 sept. till 30 april: Stockholm, Saltstjöhöden. Från 1 maj till 31 augusti: Carlsbad, Böhmen. D:r Emil Kleen.

Kurser i massage och sjukgymnastik.

Begär prospekt! Med. kand. A. Kjellberg, legit. sjukgymnast, Stockholm, Mäster-Samuelsgatan 64. Allm. tel. 667.

Doktor J. Arvedsons Kurs
i Sjukgymnastik, Massage och Pedagogisk gymnastik.

medför enligt kongl. maj:ts medgifvande samma kompetens och rättigheter, som en kurs vid Gymnastiska Central-Institutet. Kursen 2-årig, börjar den 15 sept. Prospekt på begäran genom D:r J. Arvedson, adr. Strömsborg, Stockholm.

Damhårabeten.

Peruker, Benor, Flätor, Länkar m. m. i tusental. Insänd hårprof så erhållas flera arbeten att välja på. Obs. Vi signera ej postpaket med »Hår». Herr och Fru E. MALMBERG, 58 Klarabergsgat. 58.

KNEIPPBADEN
Vattenbad m. m. Elek. ljusb. Hettluftsb. (fr. 100°C.). Sandbad.

Gymnastiskt-Ortopediska Institutet.
Brunkebergstorg 13, 2 tr.
Mottagning hvardagar kl. 1/2 2 e. m.
Herrar 7—9 och 2—4. Damer 1/2 11—1/2 12 och 2—4. Behandlingen pågår från 15 september till 31 maj.
D:r A. Wide. D:r S. Wallgren.

Mot hudlöshet,

liggsår, brännsår, ömma fötter m. m. är d:r P. Håkanssonns patenterade Salubrin såsom smärtstillande och i följd af sin gynnsamma verkan på cellbildningen det pålitligaste medel. För nämnda ändamål bör Salubrin användas utspäddt, en del däraf blandadt med cirka 5 delar vatten, och därjämte bör afdunstningen förhindras genom användande af gummitaft, såvida skadan är af svårartad beskaffenhet och fordrar längre tids behandling. På ofvannämnda sätt utspäddt Salubrin är i vanliga fall tillräckligt koncentreradt för att hålla sår friska och rena och verka fördelande vid inflammationer, åderbräck, hämmorroider m. m. Salubrin tillhandahålles i parfym-, speeri- och färgaffärer. Partilager hos **Geljer & Co, Stockholm.**

benämna vi hädanefter värt väl kända putsmedel för koppar och mässing (förr kalladt Ceolin) och hafva vi uti Kgl. Patent- och Registeringsverket låtit inregistrera såväl ordet Cyprolin som ofvanstående varumärke, hvilket vi härmed få meddela den ärade allmänheten.
Holst & C:is Tekn. Fabrik,
Dalagatan 42.

HUSHÅLLSSKOLA.
I ett godt hem, beläget vid foten af Omberg i en ovanligt naturskön trakt, med dagliga järnvägs- och ångbåtskom., kunna unga bättre flickor erhålla grundlig undervisning i allt hvad som hör till skötandet af ett väl ordnat hushåll, samt i alla enkla och finare handarbeten jämte konstväfnad. De bästa ref. kunna erhållas. Kursen börjar den 15 okt. och slutar den 1 maj. Närmare underr. af Fru Eda Rhenström, **Alvastra**. Pris 85 kr. i månaden.

Foulard-Siden 85 öre

till kr. 5:20 pr meter, porto- och tullfritt! Profver omgående; likaså af svart, hvitt och kulört **Henneberg-Siden** från 85 öre till kr. 20:85 pr meter.
G. Henneberg, Siden-fabrikant (k. & k. hofl.), Zürich.

Inga Rotborstar, inga frätande lutextrakter, inga förstörda kläder, inga förstörda händer och 3/4 af forna arbetet försvinner då tvättning göres med den allmänt berömda med kopparcylinder försedda Patenterade Tvättapparaten "FAVORIT" oumbärlig vid rengöring af ömtåligaste såväl som grofre tvättkläder. Pris kr. 45:— fraktfritt mot efterkr. då order insändas till **C. O. Skoglund, 52 Flemingsgatan, Stockholm.** A. T. 156 89.

OBS. Allm. varnas mot firman Skoglund & Olsons intrång i mitt patent, samt öfriga försämrade och fördyrade efterrapningar.

En barnärk för flickor, utexaminerad Kindergartenlärarinna, önskar några små elever, antingen i lekklagen i någon skola, eller i barnens hem. Svar till »Kindergarten», Iduns exp.

God biförtjänst

kunna Damer med referenser erhålla genom antagandet af agentur för utmärkt goda hösor. Svar till »Officersfru», Norrköping p. r.

Samskolor!

Målsmän för sådana samskolor hvilka ännu icke kommit i åtnjutande af statsbidrag och därför önska deltaga i en tilltänkt petition till Kongl. Maj:st om bidrags erhållande för nästa läsår, torde före innevarande september månads utgång meddela sig med föreståndaren för Wernamo privata elementarläroverk, under adress Wernamo,

Åt föräldrar och målsmän,

hvilka önska sända unga damer till franska Schweiz, rekomm. familj. Quinche och Carrels pension **Villa Rafa-Cressier**, 20 min. väg fr. staden Neuchâtel. Pris pr män. 70 kr., inberäkn. fransk, eng., tysk, itali. lekt. Ref. fr. f. d. elever i Stockholm, Göteborg, Gefle etc. Vidare genom **M:lle F. Quinche Cressier** (Neuchâtel).

Privatläsning

önskas af undervisningsvan, examinerad lärarinna 1 å 12 timmar dagligen. Svar emotstas till »Språkkunnig», Iduns exp.

Vilma Andersson, Sömmerska.
Kungsgatan 32, 3 tr.
Ett godt och väljordt arbete rekommenderas.

Ärade fruar!

Helfet ost, sex månader gammal, sändes mot efterkr. Kr. 1,40 pr kg. Verkligt god vara. Vigt: 3 till 8 kg. Adress Kyrköngens Mejeri, Elgarås.

Tattersalls Pensionat,
Grefteuregatan 24 A, 2 tr.
STOCKHOLM.
Komfortabelt och hemtrefligt.

Undervisning pr korrespondens

i språk, merkantila och tekniska ämnen. 27 olika kurser. Tills dato öfver 6,000 elever. Begär värt 64-sidiga, rikt illustrerade prospekt! Det erhålles gratis.
Direktör **H. S. HERMOD,**
Malmö.

Taffelmusik & Kaffekonsert

af **Björn Halldén**
ORKESTER.

Nytt!
'American bar'
Nytt!

Rottingsitsar

flätas. Luntmakareg. 36, 1 tr., Sthlm.

Stockholms Dagblad

Morgon- och Aftontidning.
Observera Stockholms Dagblads rikhaltiga, lättlästa, illustrerade **Söndagsnummer.**

Privathotellet, Rättvik.
Rikstelefon 15.
Vackert läge. 2 min. väg från jernvägsstation. Ljus, trefliga rum. Kaffe, the m. m., öl och vin i förening med mat, serveras. Mottager äfven helnackordering.
Vördsammast
ELLEN LEVIN.
Vaktmästare möter vid tågen.

Lektör.

Ett antal äldre årgångar realiseras till be tydligt nedsatta priser och erbjuda för dem som förut ej äga desamma, en billig, om växlande och lärörrik lektör. Mot insändande af nedannämnda belopp till **Expeditionen af Idun, Stockholm**, erhålles inom Sverige porto-fritt:

Idun 1892	2: 25
Idun 1893 (n:r 1 felas)	2: 25
Idun 1895 (julnumret oberäknadt)	2: 50
Idun 1896 (d:o d:o)	2: 50
Idun 1897 (d:o d:o)	3:—
Idun 1898 (med julnumret)	3:—
Idun 1899 (n:r 92 och julnumret slut)	3:—
Idun 1901 (med julnumret)	4: 50
Iduns julnummer 1894	0: 20
Iduns julnummer 1898	0: 50
Barngarderoben 1901 (12 n:r)	1: 75
Kamraten 1894 (n:r 19 felas)	1: 25
Kamraten 1897 (» 18 »)	1: 25
Kamraten 1901	2:—

Exp. af Idun.

Örebro
Ett-öres
Florence Rån.
Mycket fina!

las som vanligt, sönderskåras och läg-
gas i en panna med tillräckligt vatten
jämta en citronskifva och en bit kanel.
Får koka en god stund och silas se-
dan. Sötas och afredes med litet i
vatten upplöst potatismjöl. Af en del
stjälkar skåras vackra tärningar, som
kokas helt lätt och sedan läggas i
soppkålen. Små skorpar serveras till
soppa, som är bäst kall.

Olga.
N:r 357. Hör efter i musik- eller bok-
handeln.

Olga.
N:r 360. Mot vårt: det lär hjälpa
att dagligen många gånger gnida de fula
tingestarna med en bit torr krita, ett
annat medel är följande: vartan fuktas
med aseptin, öfvertäckes därpå med
ett tjockt lager ren, kristallinisk sali-
cylsyra; härpå lägges fyrdubbel bort-
lint och ofvanpå detta en bit väl täc-
kande guttaperka. Utanpå ett stadigt
förband, som bör kvarligga under 5
dygn. Därefter har vanligen vartan loss-
nat, och ny hud hunnit bilda sig, (hem-
tadt ur »Oraklet», har ej själf försökt
det).

Olga.
N:r 359. Hvita studentmössor ren-
göras genom att gnida sammeten med
varmt potatismjöl och en mjuk lapp —
mjölet bytes om vid behof. Mycket prak-
tiskt är att till mössan ha ett sydt
öfverdrag af hvit bomullssatin, i syn-
nerhet för resor, då man svårigen kan
akta sig för sot och rök.

Olga.
N:r 361. Slå edra funderingar ur hä-
gen. Verksamheten i fråga lämpar sig
icke för kvinnor.

Wellela.
N:r 364. Barrys »Tricouperous» kan
rekommenderas. Säljes af Herr Rud.
Jansson, Stadsgården 22, Stockholm.

Olga.
N:r 366. Såsom utgörande grenar af
den indoeuropeiska språkstammen, förete
de latinska och grekiska språken ett
visst släktycke med hvarandra med
afseende på både ljud, former och or-
dens syntaktiska förknippning. Det torde
emellertid ej gå för sig att här i denna
tidnings spalter gifva en redogörelse
för en så invecklad och vetenskaplig
fråga som den om likheten (och olik-
heten) mellan latinets och grekiskan. —
Hvad lätlärdheten beträffar, så anses

**Stomatol-
Tvål**
beredd af de finaste oljor, är till
följd af sin stora Stomatolhalt
utan gensägelse den bästa i han-
deln förekommande tvålart för
hudens rationella vård. (B)

det i allmänhet vara lättast att lära
sig latinets, ehuruval nog grekiskan för
den, som inhämtat den ganska kräng-
liga formläran, torde vara lättare att
läsa och förstå, detta på grund af den
utomordentligt klara och genomskin-
liga satsbyggnaden. Rörande språkens
»fullständiga inlärande» fordras där-
för ej blott inhämtande af läroböcker,
utan framför allt och oundgängligen trä-
gen och ihärdig läsning af de gam-
le beundransvärda skrifter. Vid våra
svenska skolor användas såsom läro-
böcker bl. a.: Törnebladh-Lindroth, La-
tinsk språklära, Törnebladh, Latinsk Ele-
mentarbok, Löfstad-Sillén, Grekisk
grammatik, Pettersson, Grekisk läse-
bok. Sedan efter inhämtande af dessa
eller andra läroböcker vederbörlig färd-
ighet vunnits i språken, läsas vid skola-
rna arbeten af Ovidius, Vergilius, Hora-
tius, Caesar, Cicero, Livius m. fl. samt
af Xenofon, Platon, Lukanos, Homeros,
Sofokles m. fl.

Aias.
N:r 366. Det latinska språket läres
lättare än det grekiska. Följande bö-
cker rekommenderas: C. Cavallin, La-
tinsk lexikon; Carl Stegman, Latinsk
grammatik; Törnebladh's böcker: Latinsk
elementararbok, Latinsk extemporalbok,
Latinska skriföfningar, Uppgifter för öf-
versättning. — Latinska läseböcker fin-
nas i mängd utgifna på Norstedt &
Söners förlag.

Wellela.
N:r 367. Guld- och silversaker ren-
göras med varmt tvålsvatten, blandadt
med ammoniak. Till en tekopp vatten

tager man en tesked ammoniak. Man
sköljer dem i rent vatten.

Wellela.
N:r 368. Bäst är att genomgå en kurs
vid Nääs samt fröken Hulda Lundins
kurs i kvinnlig slöjd. Från båda erhål-
les på skriftlig begäran prospekt och
upplysningar.

Olga.
N:r 369. Äppelchampagne: Fullmogna
äpplen af syrlig, frisk smak rivnas, och
massan, hvilken härigenom erhålles, häl-
les i ett par stora lerkrukor. Efter bort-
åt 14 dagar hälls det i en silpås och
får själfrinna; sedermera pressas saften
ur det i pösen kvarblifna och hälls se-
dan äfven detta i en påse att själfrin-
na samt blandas till den första klara
saften, som nu slås tillbaka i de ren-
gjorda krukorna, hvilka ställas (obe-
täckta) i ett rum med 14—18 graders
temperatur. Sedan tappas saften på
en väl rengjord och torr ankare, som
ställes i en torr och luftig källare.
Efter 8 a 10 veckor kokas en socker-
lag (vederbörandes egen smak får bli
afgörande för proportionerna) af socker
och något af äppelsaften. Kall blandas
sockerlagen till saften på ankaren, och
kan därefter denna tappas på väl torra
flaskor, hvilka korkas och öfverbindas
med ståltråd. Patentkork (sådan som
användes å vattenflaskor) är bäst.

Olga.
N:r 370. Ägg förvaras med fördel uti
glasburkar, försedda med papper och
packning af vulkaniserad kautschuk. Äg-
gen omvecklas med papper, helst upp-
värmadt, och nedlägges med spetsen upp-
åt i den i hett eller kokande vatten
nedsatta krukorna. När burken är full
och luften i densamma blifvit full-
komligt uppvärmd och förtunnad, till-
slutes den och upptages därefter ur det
varma vattnet. Alla äggen måste vara
fullt friska vid inläggningen. Krukorna
förvaras i svalt rum. Längst hålla
sig de ägg, som insamlas efter skörden
i september månad, s. k. stubbägg.

Wellela.
N:r 370. Pröfvat flere metoder, men
återgått till den jag under mer än 100
års tid använt och funnit bäst. Äggen
kunna användas i och för konservering
såväl vår som höst, det är endast unde-
rötmanaden man bör undvika nedlägg-
ning, ty ägg från denna tid hålla sig
sällan. Äggen nedsättas med smäländan

**BÄR-
SYLT-
KONSERV-
BURKAR**
billigast hos
**Aktiebolaget
Brising & Fagerström,**
24 Regeringsgatan 24
STOCKHOLM.

nedåt i kalk. Kalken bör vara hvit
väl släckt. En tom rengjord silfjär-
ding kan godt användas. När fjärding-
gen är fylld, påhälls friskt vatten vid
kanterna. Allt som oftast får man se till
att vattnet står öfver kalken. Sålunda
nedlagda ägg hålla sig till långt fram i
maj, kunna brukas till bak och all slags
matlagning (t. o. m. till glace). Till
löskokning duga de ej gärna.

Olga.
N:r 371. Till torkning passa bäst röd-
och gråpäron, stora höstbergamotter el-
ler stora »kerkertigspäron». Päronen för-
vällas helt lindrigt, läggas på linne att
rinna af, skalas, hvarvid blomfaset bort-
skäres och stjälken skrapas ren. Tvärs
öfver päronen skäres ett kors (ej för
djupa skårar). Mycket stora päron klyf-
vas i fyra delar och då kunna äfven
kärhusen nätt bortskäras. Torkningen
sker bäst på ållor i en bakugn. Eljes
ställes päronen upp och ned på med
hvitt skrifpapper klädda plåtar och tor-
kas i järnspiselugnen. Allor göras eljes
lätt af en några tum hög ram af trä.
I öfre kanten af ramen fastnubbas ta-
gelväf, sådan som användes till siktar
och silar.

Olga.
— I Iduns hjälpreda för år 1900, sid.
109, finnes angifvet ett sätt att torka
päron.

Wellela.
N:r 372. Ingen högre skolbildning är
erforderlig för genomgåendet af en dy-
lik kurs. Vänd er med begäran om pro-
spekt till d:r J. Arvedson (adr.: Ströms-

af Röda korsets sjuksköterskehems före-
ständerinna. Svart kappa och hatt an-
vändas.

Olga.
N:r 334. Den engelska nykterhetstid-
ningen »The Alliance News» är en myc-
ket populär veckotidning bland nykter-
hetsvänner i England. Pris: one penny
(7 öre) pr. exemplar. Vidare underrät-
telser i bref adr. Mr John Heywood,
The Alliance News Offices, Grosvenor
Chambers, 16, Deangate, Manchester,
England. Prenumerationspris jämte post-
porto belöper sig till omkring 4 kro-
nor pr 6 månader och 8 kr. pr år.

H. W.—r.
N:r 338. All sorts släktforskning ut-
föres fort och billigt af

Studerande Y. X., Lund p. r.

N:r 339. Tekla kan vända sig till
Seminariet för utbildande af lärarinnor
för sinnesslöa barn, Norrtullsgatan 16,
Stockholm. Kursen är tvåårig. Dock lär
det vara för sent i år, såvida ej un-
dantag göres med afseende å tiden för
elevers mottagande, ty dessa böra eljes
inlämna sin ansökan — åtföljd af skol-,
läkare- och prästbetyg — före den 15
maj. Kunskaper motsvarande dem man
inhämtar i 5-klassigt elementarläroverk
eller öfvert ha genomgått småskollära-
rinneseinarium fordras. Ni förtjänar
all uppmuntran i edert beslut att ägna
edra krafter åt dessa af naturen styf-
moderligt behandlade små, hvilka mer än
andra kunna synas vara i behof af öm
och kärleksfull omvårdnad.

Olga.
N:r 356. Rabarbersoppa: stjälkarna ska-

För Husmödrar
Bäst, elegantast, modernast
är
Iduns Modetidning.
Prenumerera genast
i närmaste postkontor eller bokhandel för 2:dra
kvartalet om Ni vill erhålla vårt lands innehålls-
rikaste modetidning.
Prenumerationspriset är för kvartal å plansch-
upplagan endast kr. 1.50, å den andra
upplagan endast 1 krona.
För Husmödrar

Guldmedalj i Gefle 1901
för
utmärkt grafisk konst
(illustrationstryck, litografi och kemigrafiska
reproduktioner)
tillerkändes
IDUNS KUNGL. HOFBOKTRYCKERI

**Sundsvalls
Enskilda Bank**
2 A Kungsträdgårdsgatan 2 A.
Sparkasseränta 4 proc.

LEDIGA PLATSER.
För barn

önskas till egendom 1½ mil från Stockholm
en barnkär flicka, hälst ej under 20 år.
Barnens skötsel, städning af två barnkam-
mare, golvens torkning där och iordning-
hållande af barnens kläder, äro de göromål
som fordras. Ingen annan än den, som
kommer från ett ordentligt hem eller är för-
sedd med goda rekommendationer, antages.
Svar med referenser och löneanspråk till
»Barnjungfru», Iduns exp.

God och lätt plats finnes i två personers
hushåll, som ensam för snäll, rask, or-
dentlig, i matlagning och bak väl kunnig
flicka. Eget rum, vänligt bemötande. Svar
till »God plats», Iduns exp.

En i matlagning fullt kunnig flicka, samt en
snäll hjälpreda, får god plats genast.
»Box 44», Linköping.

Lärarinna, intresserad och vänlig, sökes
för 2:ne gossar, 9 och 7 år. Vanliga
skolämnen, äfvenså musikundervisning, lik-
som barnens svssättande önskelig. Till-
fälle till nöjen få. Företräde för sådan lä-
rarinna som dels är villig hjälpa till i hu-
set, dels kan och har lust med sin musik
sprida trefnad. Svar med referenser, löne-
anspråk och helst äfven fotografi till Fru
Maria Wærn, Knobesholm pr Slöinge.

En flicka
från bildadt hem, erhåller plats på landet
som hjälp åt husmodern i skötseln af hen-
nes tre små barn och i hemmet förek. göromål.
Endast vid bästa ref. fästes afseende.
Lön 200 kr. Svar till »T. A. 02» under adr.
S. Gumælii Annonbyrå, Stockholm, f. v. b.

En i en matlagning och bakning särde-
les skicklig hushållerska, erhåller
den 24:de oktober plats å större landegendom.
Slakthus finnes på platsen, samt lätt
och riklig tillgång af matvaror. Svar före
1:sta oktober till »Hushållerska» under adr.
S. Gumælii Annonbyrå, Stockholm.

En bildad flicka af god familj, van vid
kontorsgöromål, erhåller plats å bruk
vid järnvägsstation. Svar märkt »A. F. B.»
adr. S. Gumælii Annonbyrå, Stockholm.

En stadg, anspråkslös och praktisk fl-
cka, med vana vid och intresse för affär,
får omkr. 1 nov. plats i en fin och lättkött
Optisk och Leksaksaffär. Svar, åtföljd af
rekommendationer, löneanspråk, åldersupp-
gift och fotografi märkt »Gammat sin af-
fär» under adress S. Gumælii Annonbyrå,
Stockholm.

Flicka, 18 å 25 år, något kunnig i mat-
lagning, finner plats i tysk familj i stad
vid vestkusten, att gå frun tillhanda i sköt-
sel af barnen och i husl. göromål. God be-
handling och tillfälle att utvidga kunskap i
tyskan erbjudes. Svar m. lönepret. o. foto-
gr. till »Vestkusten», Iduns exp.

En bättre, anspråkslös flicka, ej under 20
år, som är villig deltaga i vården om
3:ne barn mellan 5—2 år, samt i öfrigt å-
taga sig alla inom hus förefallande göromål
utom de gröfre, erhåller 1:a november
plats i godt hem, där hon kommer att an-
ses som medlem af familjen, om lönepre-
tentioner och referenser sändas till »Barn-
kär», Malmköping p. r.

Enkel, arbetsam flicka, hälst från landet,
ej under 20 år, villig att hjälpa till med
alla inom hus förefallande göromål, utom
de gröfre, får god plats i liten familj. Svar
till »God plats», Norrköping p. r.

En ung flicka kan få plats i familj på lan-
det i Jämtland, att sköta 2 små flickor
på 1½ och 3 år samt hjälpa till med söm-
nad och lättare hushållsgöromål. Svar
märkt »Jämtland» med uppgift å ålder, löne-
pretentioner och om möjligt fotografi bör
sändas till »M. H.», Iduns exp.

För guvernanter och bildade hushållsbiträ-
den finnes genast verkligt goda platser,
att söka å Nya Inackorderingsbyrån, Brun-
kebergsgatan 3 B, Sthlm. Etabl. 1887.

Barnfröken.
En anspråkslös, glad-
lynt, verkligt barnkär
bättre flicka, som med urskilning och om-
sorg vill åtaga sig skötseln af 2:ne barn
5½—4½ år önskas till 24 okt. Sökande
bör hafva de bästa rekommendationer från
föret innehafv dylik plats samt vara om-
kring 30 år, kunnig i sömnad samt villig
hjelpa uti hemmet vid förefallande behof.
Platsen i Stockholm. Svar till »B. O. E.»
Iduns exp.

En ung, snäll, anspråkslös och allvarlig
flicka, erhåller plats på landet i liten
familj som hjälp åt husmodern mot fritt
vivre. Ett litet barn finnes. Vänligt be-
mötande Naturskönt läge. Svar med re-
ferenser och om möjligt med fotografi, som
återsändes då porto bifogas, till »Siri», Norr-
tälje.

För äldre, oberoende fruntimmer, villigt
att mot fritt vivre vara sällskap och
hjelpreda åt sjuklig fru, finnes god plats i
liten tjänstemannafamilj. Reflekterande tor-
de sända svar till »I. E.», Strängnäs p. r.

En bildad, praktisk, kunnig i matlagning
och för öfrigt duglig flicka, erhåller plats
såsom hushållerska uti ett sjukhem. Svar
»Reel», Iduns exp. f. v. b.

En frisk, godlynt, enkel, anspråkslös, hälst
något äldre, i matlagning och hushålls-
göromål kunnig och duglig, därtill villig
och anständig hushållsmamsell får plats i
mindre familj, instundande 1:sta november,
emot årslön af 150 kr. Adress »W.», Sol-
lefteå, p. r.

En, på landet boende, från Tyskland in-
flyttad familj söker för sina 3 barn (1
flicka 12 år och 2 gossar 10 å 7 år) en dug-
tig lärarinna, som tror sig vara i stånd att
till nästa höst bibringa barnen sådan kun-
skap, hufvudsakligen i svenska språket, att
de då kunna vinna inträde i för dem mot-
svarande klasser i svenskt läroverk. Kun-
skaper för fortsatt undervisning i tyska
fordras sålunda äfven. Sökande, som kan
undervisa i musik har företräde. Betygs-
afskrifter med löneanspråk och fotografi
sändes till Disponent J. Schuster, Konga,

Barnfröken.
Plats finnes den 1 okt. för en bättre, rik-
tigt barnkär, frisk, anspråkslös flicka att
sköta 2 flickor 10—6 år. Kunnig i sömnad
samt att läsa med en nybörjare. Helst öns-
kas allvarligt sinnad flicka, utan preten-
tioner på nöjen. Lön 100 kr. och fri resa.
Svar med fotografi och någon rekommenda-
tion till »E. S.» Eksjö, p. r.

Barnsköterska.
En äldre, med goda rekommendationer
försedd barnsköterska kan få plats den 24
nästkommande okt. Villa Zelow pr Rings-
torp. Eva Genberg.

PLATSSÖKANDE.

Åt Husmödrar
och andra, som behöfva kvinnliga bi-
träden för barnen, hushålet eller nå-
got annat ändamål, bedja vi få anbe-
falla i välvillig hägkomst vår afdel-
ning för platsansökning. Och tillåta
vi oss påpeka att vi rekommendera
allena sådana platssökande, som vi
väl känna till eller om hvilka vi in-
hämtat muntliga upplysningar. Stock-
holms Uthyringsbyrå, Kungsträd-
gårdsgatan 12, 1 tr.

A. THULSTRUP & Co.

Plats önskar lärarinna, undervisningsvan
i skolämnen, språk, musik, handarbete,
Svar »Jämt lymne» under adr. S. Gumælii
Annonbyrå, Sthlm.

(Utdrag. Fortsättning från föreg. n.r.)
 Omkring 15 barn ha härstades under senare hälften 1901 med stor fördel användt detta preparat och särskildt har jag dagligen kunnat se dess gynnsamma verkan hos min egen son, som under 7-9 månader fått Dynamolmjölk. Då sättet, hvarpå ett barn under de första 9 månaderna uppfödes, är så godt som afgörande för hela dess framtida hälsa, emedan senare ju annan lämplig föda kan tilläggas, kan Dynamol-preparatet ej nog framhållas såsom för nämnda ålder lämpligare än alla andra preparat, som hittills af mig pröfvats.
 Skellefteå den 10 januari 1902.
H. WILH. SJÖGREN,
 Praktiserande läkare.
 Fortsättning följer i nästa n.r.
 Dynamol till salu å alla apotek.

borg, Stockholm). Nästa kurs börjar den 15 september.
 Welleda.
 — Åh ja, nog torde det kunna gå för sig, men då får ni vända er till något privat institut, ty vid Centralen går det ej. Se uppgift om gymnastik-institut i mitt svar till frågorna 44, 271 och 288. För att vinna inträde vid Centralinstituttet fordras af kvinnliga sökande att äga kunskaper motsvarande inträdesfodringarne vid Högre Lärarinneseminarium.
 Olga.

TIDSFÖRDRIF
CHARAD.
 Har du mitt första, kan du säkert få Rätt mycket af hvad världen dig kan gifva. Mitt andra kallas dessa sälla två, Som äro ett och vilja ett förblifva. Mitt tredje med ett k är ett försåt, Som blifvit mångens graf, så kall och vät. Mitt hela är en liten fager blomka, Som under vårens tid plär till oss komma.
 ELINE.
LOGOGRYF.
 Hur skön du träder opp Och gläder hvar och en

Med blommans späda knopp,
 Och fågelns drill på gren,
 Och lösa höljans sång,
 Och västanvindens sus,
 Och bäckens muntra språng,
 Och dagens klara ljus.
 Af runor sex jag kan
 Ge er att gissa på;
 Se här hvad själf jag fann,
 Och det är vackert så.

Hvad man får ha om barn och gamla.
 Plats, där sig barnen bruka samla,
 Om aftonen, till munter lek.
 En orosand, full af svek.
 En årstid som behaglig är.
 Ett djur, som fruktan väcka plär.
 Hvad som hvar morgon växlar om,
 Hvad, som får gå, just som det kom.
 Det hvarpå du kan penga vinna.
 En fristad där du lugn kan finna.
 Ett sädeslag af årets gröda,
 Som just är vår förmästa föda.
 Om det är godt, hvad du bör följa.
 Hvad under rosor sig kan döla.
 Hvad du i hvarje bok kan se.
 En tråkig färg, som plär sig te
 Mest under höstens kulna dagar,
 Då ingenting oss just behagar.
 Men ej ett ord nu mer jag har,
 Och därför jag afsked ta'r.
 ELINE.

GÅTA.
 En fager och skimrande, solmättad dag,
 När knappast en vindfläkt drar fram,
 Jag ligger och där på bolstrane blå,
 Så stilla och lugn som ett lam,
 Men tro mig dock icke, jag lurar på rof,
 Som vargen i skogen, som blodtörstig bof.
 En liten signal ifrån vindgudens horn
 Skall mitt lyssnande öra snart nå;
 Vid ljudet, det välkända, vidgas mitt bröst
 Och lifslustigt pulsarne slå.
 Jag kastar mitt täcke från skälfvande kropp
 Och reser från vaggande läget mig opp.
 I hjälmen jag fäster en snöhvitt panasch
 Och modigt jag drager till strid;
 Ej ensam, ty oräknadt rik är vår här,
 Och stridsplatsen omätligt vid.

IDUNS KUNGL. HOFBOKTRYCKERI
 rekommenderar sin
LITOGRAFISKA ANSTALT
 CHROMOPLANSCHER
 AKVARELLTRYCK
 SKYLTAR, PORTRÄTT
 KARTOR och VETENSKAP-
 LIGA ARBETEN
 BREFKORT I FÄRGTYCK
 samt alla slags VÄRDEPAP-
 PER och AFFÄRSTRYCK

FÖRSTKLASSIGT

Vår drottning, gudinnan, oss har i sin sold,
 Och henne ej svika vi få;
 Hon väntar tribut i sin pärlprydd borg
 Och därför till striden vi gå.
 Men sedan jag sjunker bedöfvad ihop,
 Tills åter jag vaknar vid vindgudens rop.
 ONKEL SET.

HJULGÅTA.
 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20
 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40
 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50
 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60
 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70
 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80
 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90
 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

LÖSNINGAR
 TILL TIDSFÖRDRIFVET I N:R 37.
 CHARADEN: Bi bli-o-te-ka-r-i-e.
 ORDSPRÅKSARITMOGRYFEN: Som man sår, så får man skörden: 1) brunsvap, 2) galosch, 3) mumma, 4) samum, 5) trana, 6) grannar, 7) hönsbus, 8) stråken, 9) safir ring, 10) assistans, 11) packåsnor, 12) sparfvinge, 13) kornåkrna, 14) bastrumma, 15) barometer, 16) skramla, 17) tranbär, 18) rosor, 19) Åke, 20) röd, 21) Marie, 22) paradvagn, 23) elefant.
 APOKOPEN: Kalif, kali, kal.
 ARITMOREMET Glasharmonika: garn, Mora, Kina, mil, Sabara, haka, glas, krig, krona, Mars, lom, Loka, sal, harmoni, ho, gas, monark, galon, galion, roman, lim,

mansnamn, 8-9 trolskt skådespel, 9-10 hvems far var Abraham? 10-11 mynt, 11-1 väggprydnad.
 Ekramne. lästa utifrån inåt, gifva: 1) nägonting som visar tiens gång, 2) kvinnonamn, 3) märke på en välkänd handelsvara, 4) viljekraft, 5) fartyg, 6) mansnamn, 7) öknens barn, 8) bringar ljus, 9) inlörsel, 10) nyttjas vid servering af mindre fin måltid, 11) skadebana. Å o dessa ord rätt funna så bilda de bokstäver som infalla i de med siffror angifna rundlarne en titel och de som bilda den inre ringen en annan sådan. I dessa titlar ingå följande bokstäver. 2 a, 3 e, 1 f, 2 g, 2 i, 1 l, 1 o, 4 r, 2 s och 4 t
 MARIKA.

KONSONANTFÖRÄNDRINGSGÅTA.

Med b — är bostad ganska trång,
 Med d — däri går mängen sång,
 Med f — har s am så rak och lång,
 Med h — sägs, då man icke hör,
 Med k — vid badort nytta gör,
 Med l — därpå du stå ej bör,
 Med m — rätt hög ju ofta är,
 Med s — ju karten vara plär,
 Med t — ej allas goda är.
 MÅRTA.

FYRTORNETS KONSERVER
 GULDMEDALJ I GIFLE 1901
 GRÖNSAKER:
 Sockerärtskidor, Spenat, Ärtor, Haricots verts m. m.
 FISKKONSERVER:
 Fiskullar, Inkött makrill, Inkött ål, Fiskpudding m. m.
 KÖTTKONSERVER, VILLEBRÅD, FÅGEL & SOPPOR
 REKOMMENDERAS!
 Fullständigt priskurant hos Herr Delikatesshandlaren i Stockholm, Göteborg & landsorten.

hasa, kam, monika, Karin, Malin, Lina, Marika, Rosa, Lars, Nils, Klas, Ali, Hakon.
 ORDGÅTAN: Ädelmod.

BREFLÅDA

REDAKTIONENS BREFLÅDA:
 C. L. »Tro ej solen... tro ej guld... tro ej lyckan... tro ej kvinnan...» sjunger ni Nej, men Iduns papperskorg — den kan ni tryggt lita på!
 J. E. T. Eda funderingar öfver »ideale» voro så djupsinniga, att vi icke kunde finna ett dem värdigare förvaringsrum än det uti ra djupa »djupet» af vår papperskorg Homo. Det vämenande syftet i eder uppsats har vår djupa ste respekt men dess agitatoriska ensidighet gör den olämplig för Idun. Att, som ni alternativt hemställer, låta den följa tidningen som särskild »okulär» låter sig ej heller göra utan stora kostnader af postverket kräver extra befordringsafgift för hvarje dykt.
 Major. Tack för »resubskription» och utlovade fortsättningen. Vi gilla dock fullkomligt er paroll »Ej för allmänheten!» då såväl edra upplevelser som iakttagelser synas vara af allra allmänneligaste slag.
EXPEDITIONENS BREFLÅDA:
 »Eva», Eskilstuna. Annonsen kostar kr. 1,80 pr gång.
 »18 år», Töreboda. Insänd ytterligare 1 70.
 »M. 1902», Andersöf. 2 60 pr gång.
 »God omtanke», Tallåsen, torde insända ytterligare 2 40.
 »A. B.», Malmö. Annonsen kostar 1 60 pr gång.

Som husm. sällskap och hjälp önskar bättre huslig fl. plats i godt hem. Kunnig i alla sorters handarb. Svar till »Villig», p. r. Sölvesborg.
 Norra Inack. Byrån Mäster-Samuelsg. 62, Sthlm anskaffar lärarinnor, värd, sällskaps-, affärs- och hushållsbitr., barnfröknar, sjuksköterskor.
 Ung flicka önskar till hösten plats som sällskap, eller undervisa mindre barn. Ar villig deltaga i hemmet förekommande göromål. Musikalisk, kunnig i sömnad. Muntliga rekommendationer. Svar till »22 år», Upsala p. r.
 Examinerad kvinnlig gymnast, som blifver ledig 1 oktober, önskar plats då i familj. Goda rekommendationer af läkare och andra kunna presteras. Svar till »Gymnast», Iduns exp. f. v. b.
 En enkel, anspråkslös flicka önskar plats på kontor (i stad eller på landet) eller i familj som hjälp med skrifgöromål och där villig deltaga i inomhus förekommande göromål. Små pretentioner. Svar till »E. N.», Postkontoret, Järntorget, Göteborg.
 Bildad, praktisk, 22-årig flicka, önskar plats i familj, helst större landtushåll, för att vara husmodern behjälplig i förefallande göromål. Villig att biträda vid skrifarbete eller gifva musiklekt. Kunnig i väfnad. Svar till »Lilli Berger», Fagersta p. r.
 En frisk, anspråkslös, kristligt sinnad ung flicka, som genomgått kurs å hushållsskola, önskar till hösten plats i en god familj att deltaga i alla inom ett hem förekommande göromål. Svar till »Plikttrogen», p. r. Östersund.
 En anspråkslös flicka söker plats. Kunnig i enkla matlagning samt för öfrigt fullt hemmastadd i alla husliga göromål. Svar till »A. E. 23, 1902», Gumælii Annonsbyrå, Malmö.
 En ung norsk dame önskar att komma till en dantsett familj, hvor hun kan være til hjælp og hygge i huset. Glad i børn. Taler fransk og engelsk. Gode Referencer have. Billet merket »Musikalsk» bedes nedlagt i Iduns expedition
 Fullt hushållskun., bildad, pliktrogen flicka söker plats. Ordningens, sparsam. Svar »Ej rädd för arbete» under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Sthlm
 UNG FLICKA af god familj önskar plats som hjälp och sällskap i trefligt hem, helst på landet. Ar villig undervisa barn i musik och hjälpa dem med läxläsning. Svar märkt »4750», Karlstad p. r.
 Ung bättre flicka önskar plats i god familj som hjälp åt husmodern. Ar kunnig i matlagning, sömnad, väfnad och finare handarbeten. Någon lön önskas. Svar emotets tacksmåt före 30 sept. till »21», adr. Svärtagård.
Exam. sjuksköterska
 önskar lasarettplats, eller privat arbete. Svar märkt »Sjukvård», Iduns exp.
Musikalisk husföreståndarinnan, verkligen duglig, sparsam och gladlynt, önskar plats. Svar till »Hemtreffigt», Iduns exp.
I absolut nykterhetsvänlig familj på landet, söker en rask och duktig 17-årig flicka plats som jungfru. Vidare genom Fru C. A. Lundahl, Nol.
16 års flicka, som genomgått 7-kl. läroverk, söker plats som hjälp i hemmet, ar äfven villig att deltaga uti räkning och skrifning om så önskas. Svar till »E. W. 198», Strengnäs.
En bättre, anspråkslös flicka, ordentlig och arbetsam, önskar plats i god vänlig familj. Ar van vid alla inom ett hem förekommande göromål, enkel matl., sömnad, handarb. m. m. Svar till »Familjemedlem», Vingåker
En ung, bildad, musikalisk flicka, önskar som hjälp och sällskap komma i en bildad god familj, eller hos ung änka i Stockholm eller södra Sverige. Svar till »Margit», Iduns exp.
Plats i väfskola, såsom hjälp eller medlära, önskar en ung anspråkslös flicka, kunnig i alla slags väfnader. Svar till »Z. Okt. 02», Sve-ska Telegrambyråns Annonsafdelning, Brunkebergstorg 2, Stockholm.
Tyska med goda rekommendationer, söker plats att mot fritt vivre gå frun tillhanda och tala tyska med barnen. Hälst på landet. Svar »L. T.», Iduns exp.
UNG SJUKSKÖTERSKA, med godt sätt samt 1½ års vana i sjukvård, söker plats i god familj att vårda sjukliga äldre dam eller herre. Lönepretentioner 350 kr. pr år. Svar till »Sjuksköterska», Smålands Allehandas kontor, Jönköping.
EN UNG FLICKA, villig att deltaga i hushåll, önskar plats i fin familj. Svar före den 29 sept. till »E. H.», Köping p. r.
Ung, anspråkslös flicka, 18 år, som genomgått ett 8-klassigt elementarläroverk, önskar plats i familj att undervisa mindre barn, biträda vid deras tillsyn samt vara behjälplig med hvarjehand. Upplysningar och rekommendationer lämnas af Fru Augusta Uhr, adr. Norrtullsgatan 10 A, Stockholm, och af Fröken Helena Hallström, föreståndarinnan för Zanderska hel-pensionen, adr. Saltskog. Svar till »W. U.», Ström, Saltskog.
Kv. Gymnast med goda rekommendationer önskar plats i familj. Svar »Fler-årig praktik», Iduns exp.
Bildad flicka af god familj, kunnig i matlagning, bakning, sömnad m. m., musikalisk, frisk, hurtig, villig önskar plats. Svar »Arbetsam», Iduns exp.

Plats som skrifbitr. önskar ung flicka som äger goda skolkunskaper och ca 4 års vana vid kontorsgöromål. Svar till »Eva», Eskilstuna p. r.
 En ung flicka, 22 år, af god familj, van vid alla inom hus förefallande göromål önskar för vintern plats i ett godt och aktadt hem, för att som medlem af familjen, mot fritt vivre och ett vänligt bemötande, gå frun tillhanda. Svar till »W.», p. r. Linköping.
 Ung, musikalisk, bildad flicka, önskar plats som sällskap och hjälp hos ensam dam eller i treflig familj. Svar inom åtta dagar till »1902», Iduns exp.
 En stillsam och ordentlig flicka, fullt kunnig i kläd- och linnesömnad samt van vid i ett hem förekommande göromål, önskar plats. Svar märkt »A. B.», Karlstad p. r.
 Tysk lärarinnan, fullt hemmastadd i franska språket och dess konversation, hvilken kan frukost och sina lektioner ute på f. m. önskar en plats i Stockholm mot fritt vivre från den 1 nov mber. Kan undervisa i ryska språket och musik. Refer. Dr kyrkoherde Sterzel. Svar till »X. Y. Z.», Saltsjöbaden. Adr. Ingeniör Nyqvist.
 Bildad, musikalisk och huslig flicka af god familj önskar plats. Svar emotets snarast till »Elisabeth», Söderhamn.
Jeune Française
 af god familj, önskar plats i Stockholm hos aktingsvärd familj för språkets meddelande. Närmare underrättelser lämnas af Erik Hedelius, p. r. Stockholm.
 En 28-årig bildad flicka från landet, rask och duglig, söker plats i höst att förestå hushåll hos aktad änking eller ung herre. Goda rek. Svar till »Värmländska», Skåre p. r.
Plats som sällskap
 och hjälp eller att läsa med mindre barn (helst på landet) önskar 24-årig flicka af god fam., som genomgått 8-klassigt läroverk och en längre tid vistats i England. Svar till »E. S.», prostgården Fagerhult, Kalmar län.
Se hit!
 En förlöfvad bättre flicka, önskar i början af nov. komma i en ung, bild. fam. på landet, i liflig trakt, (helst där små barn finnas) för att lära skötandet af ett hem, mot fritt vivre och anses som medl. af fam. Svar emotets före den 1 okt. till »J. 19 år», Borås, p. r.
God helinackordering
 finnes i fru Björklunds pensionat, Mariefred. Allm. tel. 68.

Inackordering
 på landet önskas från 1 inst. okt. för närvsjuk, 35-årig fru. Svar emotets under adress »1867», Sundsvalls Tidnings exp., Sundsvall.
Inackordering
 kan erhållas in enkelt, stilla hem å vackert belägen skogrik egendom i Värmland, för en ung dam, som önskar hvila, eller för ett medelålders fruntimmer, som önskar ett hem. Pris 40 kr. pr månad. Svar till »M.», Kil p. r.
 Ung flicka önskar plats i stilla, troende familj, helst på landet i mellersta Sverige, för att få lära hushåll, handarbeten o. d. Svar med prisuppgift torde sändas till »A. J. 18 år», Iduns exp. f. v. b.
 En ung flicka önskar inackordering i bildad familj i Stockholm helst på Ostermalm, där andra inackorderingar finnas. Eget rum och tillgång till piano önskas. Svar till »M. M.», Hesselholm.
 2 å 3 flickor emottagas till konfirmand- undervisning och inackordering i Borby prästgård från den 1sta instundande oktober. Stillhet och god vård utlovas. Närmare upplysningar lämnas, om man hänvänder sig till undertecknad.
 Borby i Kristianstads län i sept. 1902.
 J. F. Brandt, kyrkoherde.
Inackordering i ett godt och bildadt hem erbjudes 1 å 2 unga flickor, som för studier ämna vistas i Stockholm under vintern. Referenser lämnas. Fru Hilma Björkman, Drottninggatan 86, Stockholm.
 Ung flicka önskar inackordering i god familj i Stockholm. Deladt rum. Referenser önskas. Utförligt svar till »Oktober», Kristianstad p. r.
Närvsjuk.
 I en utomordentligt friskt och stilla belägen prästgård, emottages en närvsjuk, som önskar lugn, god mat, hvila. Svar till »800» under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Sthlm.
 I bildadt hem vid Mälaren i skogstrakt, få en eller två personer inackordering under sept. och början af okt. Svar till Fru Cederblad, Hästa, Stallarholmen.
 Från september månads början emottages inackordering i en prästgård i Västergötland. Vidare meddelande lämnas af »A. B.», Ora, Faringe.
På en egendom,
 belägen en mil från Mariefred och med goda ångbåtskommunikationer, kunna 2 personer erhålla årsinackordering i ett lugnt och angenämt hem. Referenser lämnas. Närmare genom bref till »M. F.» und r adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

INBROTTSFÖRSÄKRA
OLYCKSFALL-FÖRSÄKRINGS-
AKTIEBOLAGET
SKANDINAVIEN
 STOCKHOLM. — Stiftadt 1886.
Inackordering.
 I en vacker, skogrik, hälsosam trakt af Småland, endast 5 minuters väg från järnväg, finnes god inackordering, från den 15 okt för tvänne bildade fruntimmer som vilja bebo samma rum. Vidare meddelar öfverstelöjtnantskan Anna Nilson Flisby.
 Tyska universitetsstaden Jena, hos ansead prof. fam finnes inack. för 1 ell. 2 fl. Godt sällskapsfl. Tillfälle till språkets öfn liksom ähör. af föreläs. vid univ. Ref. prof. A. Geijer, Upsala. A. Warn, Hofva.
 Vackert rum i trefligt hem, hos medelålders gift dam i Stockholm nära Strandvägen, finnes att hyra för ung flicka af god familj. Möjligen kan äfven inackordering erhållas. Svar till »A. F.», insändas till Iduns exp.
Undervisning och uppfostran
 lämnas nära gossar i präst- och lärarefamilj i mellersta Sverige. Godt 5 kl. läroverk. Frisk trakt. Svar till »Uppfostran» under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Sthlm.
Uti ett godt och komfortabelt hem
 i Vesterdalarna önskas en eller tvänne flickor (ålder omkr. 5 år) inackorderade som sällskap åt egen dotter. Den ömmaste och bästa vård kan påräknas. De bästa referenser kunna presteras. Svar märkt »Kamraterna» torde sändas till Tidningskontoret, Vansbro.
England. Uti bildad svensk-engelsk familj, nära London, emottages en å två unga flickor till inackordering. Bästa referenser. Svar till »Svensk-engelskt hem» under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.
 Fine gute Familie in Charlottenburg würde gern 2 junge Damen vielleicht auch 2 jüngere Herren in Pension nehmen. Referenzen: Frau Capitain Waldner, Göteborg. Anfragen Frau Hauptm. Lehmann Charlottenburg, Berlin Englishestr. 14.
I stilla och godt hem
 i naturskön trakt med vackra promenader vid sjö i Södermanland, erbjudes inackordering för år eller månad. Närmare upplysningar meddelas af fru Pauline Schalin, 50 Sturegatan, n. b., Stockholm.

BREFLÅDA

REDAKTIONENS BREFLÅDA:
 C. L. »Tro ej solen... tro ej guld... tro ej lyckan... tro ej kvinnan...» sjunger ni Nej, men Iduns papperskorg — den kan ni tryggt lita på!
 J. E. T. Eda funderingar öfver »ideale» voro så djupsinniga, att vi icke kunde finna ett dem värdigare förvaringsrum än det uti ra djupa »djupet» af vår papperskorg Homo. Det vämenande syftet i eder uppsats har vår djupa ste respekt men dess agitatoriska ensidighet gör den olämplig för Idun. Att, som ni alternativt hemställer, låta den följa tidningen som särskild »okulär» låter sig ej heller göra utan stora kostnader af postverket kräver extra befordringsafgift för hvarje dykt.
 Major. Tack för »resubskription» och utlovade fortsättningen. Vi gilla dock fullkomligt er paroll »Ej för allmänheten!» då såväl edra upplevelser som iakttagelser synas vara af allra allmänneligaste slag.
EXPEDITIONENS BREFLÅDA:
 »Eva», Eskilstuna. Annonsen kostar kr. 1,80 pr gång.
 »18 år», Töreboda. Insänd ytterligare 1 70.
 »M. 1902», Andersöf. 2 60 pr gång.
 »God omtanke», Tallåsen, torde insända ytterligare 2 40.
 »A. B.», Malmö. Annonsen kostar 1 60 pr gång.

Pellerin's Margarin är bäst!

Svarta Sidentyger

direkt från fabriken franko och tullfritt till hemmet. Rekvirera profver.

från 50 öre pr meter, äfvenså siden af alla slag, i hvitt och kulört, till brud-, sällskaps- & promenadtoiletter i största urval försändes från Zürichs äldsta sidenhus.

E. Spinner & Cie, Zürich

(förr J. Zürcher's sidentfabrik, grundl. 1825).

SPARA ÖGONEN!

Använd därför alltid Barnängens Skrif- & Copiebläck med dess milda, behagliga och för ögonen alldeles oskadliga färg!

"Monténs Anodin"

Smärtstillande antisepticum; användes med fördel vid reumatiska åkomor, neuralgie, huvudvärk, migrän, tandvärk, snuva m. m.

Sparkasseräkning 4 proc. ränta. Nordiska Kreditbanken 1 Drottninggatan 1

Billbergs Pianofabriks, Kongl. Hofleverantör, Göteborg, senast i Gefle 1901 med Guldmedalj prisbelönta FLYGLAR och PIANINOS

Clara Fabriks Stearinljus

GOSS-KOSTYMER bäst och billigast från AXEL JOHANSSON, Regeringsgat. 65. Stockholm.

Tidaholms Fantasmöbler rikhalt. urval i forn. stil. Fullst. rumsmöblemang utföres i alla olika variationer efter order.

Capsuloids Capsuloids Capsuloids den angenämaste form af hastigt blodbildande järnmedicin (omsorgsfullt preparerade af friskt oxblod) och i förhållande till resultatet också den allra billigaste formen.

INTE GOLFDRAG eller SKUROS mera om man använder FORSHAGA LINOLEUM MATTOR

Husqvarna Köttqvarn bör finnas i hvarje hem.

Försäljes af alla välsorterade järnhandlare.

SYATELIER LINNEUTSTYRSLAR KARL H. NYMANS

Bekymren fly som agnar för vinden! om Ni tillskrifver "Affärshus", Norregatan 10, Malmö.

Allm. telefon: 8 68, 47 36, 47 36.

Rikstelefon: 1 79, 66 10.

Olaus Olssons Kolimport-Aktiebolag etableradt i Stockholm 1880.

1:a Anthracit.

Hushållskol. Cokes. Briketter.

STOMATOLTANDBORSTEN

är böjd efter käkbågen. Borsta tänderna i deras längdriktning.

Stomatoltandborsten. En vanlig tandborste. Aftånden mellan de längre borsten äro afpassade efter tändernas bredd, hvarför Stomatoltandborsten också äger förmåga att intränga mellan och rengöra tändernas beröringsytor, hvilka som bekant lättast angripas af tandröta.

STOCKHOLMS INTECKNINGS-GARANTI-AKTIEBOLAGS BRAND- och DYRKFRIA FÖRVARINGSHVALF

innehållande ca 1,650 st. skåpfack. Arlig hyra för fack, beroende af storleken, ifrån 15 kronor. Testamenten, gåfvobref och dylika handlingar emottagas till förvaring; äfvenledes emottagas värdepapper i öppet förvar.

Lundby Skönfärgeri och Kem. Tvättanstalt, Göteborg,

behandlar allt till Herr-, Dam- och Barn-garderoben hörande, samt andra i ett hem förekommande persedlar, såsom dukar, täcken, filtar, portier, möbel- och andra tyger m. m.

Af Kidderminstermattor

i vackra jacquardmönster och varma, rika färger, realiseras en del stufvar i olika längder till det oerhördt billiga priset af: i 90 centimeters bredd kronor 1: 95, i 180 3: 90

per meter mot förskottslikvid eller efterkräf. Realisationen fortgår endast en kort tid. Uppgif den längd och de färger som önskas, så sker expedition genast. Tillskrif: Tidafors Yllefabrik, Molkom.

Grand Hôtel

Saltsjöbaden (1/2 timmes jernvägsresa från Stockholm).

* Rekreations- och Luftkurort. * Vacker skärgårdsnatur * Billigt pensionat höst, vinter och vår.

Pris per dag för kost vid table d'hôte och logis incl. värme och elektr. ljus: Kr. 6: - 7: för en person under minst en veckas vistelse. Kr. 11: - 13: för två personer

Stockholms Musik-Institut

Brahegatan 7 B, ö. g. 1 tr.

Höstterminen börjar den 15 september. Anmälningstid den 11, 12 och 13 sept. kl. 1/2 1-1/2, 3 samt 1/2 6-1/2, 7 e. m. Efter den 15 sept. anmälning- och mottagningstid måndagar och torsdagar kl. 1/2 1-1/2, 2. Prospekt tillhandahålles.

GOTLANDS SOCKERSALTADA FÄRKÖTT, veterinärkontrolleradt, verkligt delikat, säljes i fjärdingar å 25 kr. från Aktiebolaget Visby Exportslakteri och Konservfabrik, Visby.

Bankaktiebolaget Stockholm—Öfre Norrland, 6 Drottninggatan 6. Hushållräkning 4 %. Kassafack till 15, 20, 25 kronor.

Göteborgs Enskilda Bank Brunkebergstorg 12. Sparkasseränta 4 proc.

Pallas Hotell 37 Klarabergsgatan 37 Rikstel. 44 83. Allm. Tel. 60 41. Rekommenderar 30 väl möblerade rum elektrisk belysning och nutidens alla bekvämligheter.

Det nya näringsmedlet Proton

Alfa-Laval. Proton är ett snöhvitt, hållbart lättlösligt pulver framställt af mjölk. Proton utgöres af koncentrerad ägghvita, särdeles lämplig för näringsändamål.

Proton 1 kg. här af motsvarar hvad ägghvitehalten beträffar 25 liter mjölk, 135 st. ägg, 4 å 5 kg. kött.

Proton tillsatt t. andra födoämnen: såsom bröd, mjölk, gröt, choklad o. s. v. ökar i högd deras näringsvärde.

Proton tillgodogöres fullständigt af den menskliga organismen.

Proton är af ovärderlig nytta för barn, konvalescenter och gamla personer.

Proton rekommenderas af läkare vid sockersjuka, nervfeber, lungtuberkulos, njur- och magtlidande m. fl. sjukd.

Proton är alldeles förträffligt vid proviantering för sjöresor, för armén, turister, sportsmän, sjukhus o. s. v.

Proton bör icke saknas i något hem.

Proton säljes i 1/4 kg. påsar å 1 kr. st. af apotekare och alla välsorterade specierhandlande.

Aktiebolaget Separator, Stockholm.

Jerusalemstaken den sjuarmade af mässing, Originellaste och finaste present vid alla tillfällen. Hos de flesta järnhandlare. Sändes äfven, väl emballerad, franko, mot 15 kronor postförskott direkt från fabrikanterna HEDLUND & Co., Eskilstuna.